

KONCEPCIA ČINNOSTI NA ROKY 2024 – 2026

C E N T R U M
PRÁVNEJ POMOCI

www.centrumpravnejpomoci.sk

jún 2024

Obsah

Koncepcia činnosti na roky 2024 – 2026	1
PREDSLOV RIADITEĽKY CENTRA PRÁVNEJ POMOCI	4
1. PROFIL A POSLANIE CENTRA PRÁVNEJ POMOCI.....	6
2. KONCEPCIA ČINNOSTI CENTRA PRÁVNEJ POMOCI	8
3. POSKYTOVANIE PRÁVNEJ POMOCI.....	9
3.1. Činnosť Centra je možné z pohľadu poskytovania právnej pomoci rozdeliť v zásade na tri štádiá	9
3.1.1. Štádium pred poskytnutím právnej pomoci a predbežná konzultácia	9
3.1.2. Poskytovanie právnej pomoci.....	9
3.1.3. Štádium po poskytnutí právnej pomoci	12
3.2. Vecná pôsobnosť.....	12
3.3. Osobná pôsobnosť.....	13
3.4. Právna pomoc a iné služby Centra.....	13
3.5. Agenda ľudí z cudziny	14
3.6. Spolupráca s tretími stranami.....	14
4. VYHODNOTENIE DOSTUPNOSTI PRÁVNEJ POMOCI.....	16
5. ZHODNOTENIE POSKYTOVANIA PRÁVNEJ POMOCI.....	17
5.1. Dopyt po právnej pomoci.....	17
5.2. Štatistické ukazovatele vybavenia žiadostí o poskytnutie právnej pomoci	19
5.2.1. Štatistika žiadostí podľa vecnej pôsobnosti Centra v oboch agendách	19
6. ORGANIZAČNÉ, PERSONÁLNE A MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE CENTRA	22
6.1. Organizačné zabezpečenie	22
6.2. Personálne zabezpečenie.....	23
6.3. Materiálno-technické zabezpečenie	24
7. VYHODNOTENIE KONCEPCIE ČINNOSTI CPP ZA OBDOBIE JÚL 2022 JÚN 2024	25
7.1. Prístup k spravodlivosti.....	25
7.2. Konanie o oddĺžení (tzv. osobný bankrot).....	26
7.2.1. Správa pohľadávok.....	26
7.3. Štatistika Referátu týkajúca sa kontaktovania klientov za jednotlivé roky od júna 2022 do júna 2024.....	28

7.3.1.	Klienti, ktorým bol poskytnutý preddavok na úhradu paušálnej odmeny správcu v konaní o oddlžení v roku 2017:	28
7.3.2.	Klienti, ktorým bol poskytnutý preddavok na úhradu paušálnej odmeny správcu v konaní o oddlžení v roku 2018:	28
7.4.	Ďalšie prijaté opatrenia v rokoch 2022 – 2024	29
7.5.	Aktuálny stav správy pohľadávok podľa výkazníctva Odboru ekonomiky, správy a personálnej agendy:	30
7.6.	Prevencia vo vzťahu ku klientom	33
7.7.	Činnosť pokútníkov	34
7.8.	Právna pomoc v ostatných oblastiach	35
7.9.	Spolupráca so Slovenskou advokátskou komorou	35
7.10.	Právna pomoc v tzv. cudzineckej agende a v súvislosti s vojnou na Ukrajine ..	36
7.11.	Spolupráca s tretími stranami	38
7.12.	Personálno – technické zabezpečenie a zvyšovanie efektivity procesov	40
7.12.1.	Rozširovanie kancelárií a konzultačných pracovísk Centra	40
7.13.	Zvyšovanie kompetencií a odborných zručností zamestnancov Centra	40
7.14.	Nový informačný systém Centra	42
8.	KONCEPCIA ČINNOSTI CENTRA NA OBDOBIE JÚL 2024 – JÚN 2026	44
8.1.	Legislatívna zmena zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi	44
8.2.	Zmeny vo vzdelávaní právnikov a ostatných zamestnancov Centra	46
8.3.	Obnovenie odborných stáží / letnej školy študentov právnických fakúlt	48
8.4.	Nový model spolupráce so Slovenskou advokátskou komorou	49
8.5.	Zmena Organizačného poriadku	50
8.6.	Riešenie priestorových kapacít ústredia a kancelárií Centra	50
8.7.	Realizácia projektov	51
8.8.	Prieskum spokojnosti zamestnancov	52
8.9.	Príprava 20. výročia vzniku CPP	53
8.10.	Starostlivosť o dušené zdravie zamestnancov	53
8.11.	Zefektívnenie správy pohľadávok	54
9.	ZÁVER	56
10.	ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV	56
11.	IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE ORGANIZÁCIE	57

PREDSLOV RIADITEĽKY CENTRA PRÁVNEJ POMOCI

Vážené dámy, vážení páni.

Na čelo Centra právnej pomoci som sa postavila 1. marca 2024. Ako emeritná sudkyňa prišla som so skúsenosťami z vlastnej rozhodovacej praxe vo veciach preskúmania zákonnosti rozhodnutia Centra a zároveň s informáciami získanými z verejne dostupných zdrojov, najmä z webovej stránky Centra.

Ako sudkyňa mala som istú predstavu o odbornej fundovanosti a zároveň solidárnosti zamestnancov Centra vo vzťahu ku klientom, ktorí prechádzajú neraz ťažkými osobnými a existenčnými situáciami. Cez získavané skúsenosti som si vytvárala obraz smerovania tejto inštitúcie, o vrcholnú funkciu v ktorej som sa po 32 rokoch sudcu uchádzala. Svoje predstavy som formulovala do vízií, ktoré som výberovej komisii úspešne prezentovala.

Koncepcia rozvoja činnosti Centra na obdobie od 1. júla 2024 do 30. júna 2026, ktorú Vám teraz predkladám, tak vychádza najmä z týchto mojich vízií a je doplnená o ďalšie poznatky, tak ako mi s prvým dňom výkonu funkcie riaditeľky prichádzali, a ktoré považujem za potrebné k tomu, aby účel zákona – zabezpečovať a poskytovať primeranú a rovnomernú dostupnosť právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi Centrum naplňalo na zodpovedajúcej profesionálnej úrovni. Súčasne, aby náhľad a spoločenské vnímanie na Centrum právnej pomoci ako výnimočnej a jedinečnej inštitúcie v našom európskom regióne, bolo právom povýšené.

Sústavné a kvalitné zvyšovanie odbornej pripravenosti právnikov i ďalších zamestnancov Centra preto považujem za esenciálnu požiadavku zvýšenia kvality a efektívnosti služieb našim klientom. K jej dosiahnutiu má slúžiť celoživotné vzdelávanie zamestnancov, osobitne právnikov, primárne cez vzdelávanie rezortne organizované Justičnou akadémiou SR.

Legislatívnou zmenou zákona č. 327/2005 Z. z. a zákona č. 548/2003 Z. z. sa preto uchádzame o získanie statusu cieľovej skupiny vzdelávania v JA SR.

Koncepcia reflektuje i na súčasnú ekonomickú a finančnú situáciu našich klientov. Legislatívna zmena zákona č. 327/2005 Z. z., ktorú navrhujeme, má nastaviť parametre materiálnej núdze u nízkopríjmovej skupiny obyvateľstva tak, aby sa bezplatná právna

pomoc stala dostupnejšou pre širšie skupiny obyvateľstva. Už len skutočnosť, že dolná hranica dosiahnutého príjmu (1,4 násobok sumy životného minima) nebola od prijatia zákona (r. 2005) doposiaľ zmenená, naznačuje vysokú aktuálnosť zmeny úpravy materiálnych podmienok prístupnosti k právnej pomoci.

Zároveň, uvedomujúc si negatívny vývoj a narastajúci počet prípadov domáceho násillia, ako inštitúcia, do pôsobnosti ktorej patrí poskytovanie právnej pomoci obetiam trestnej činnosti, hlásime sa k rozšíreniu našej pôsobnosti a voláme po komplexnej právnej úprave pomoci obetiam domáceho násillia.

Chcem veriť, že už tieto tri primárne vízie, spolu s ďalšími, ktoré formou opatrení s ich základným zdôvodnením uvádzame v kapitole 9, posunú Centrum právnej pomoci k výraznejšiemu celospoločenskému ohodnoteniu, tak aké mu bezo sporu patrí.

JUDr. Anna Peťovská, PhD.

riaditeľka Centra právnej pomoci

1. PROFIL A POSLANIE CENTRA PRÁVNEJ POMOCI

Centrum právnej pomoci (ďalej ako „Centrum“ alebo „CPP“) bolo zriadené ako rozpočtová organizácia napojená na rozpočtovú kapitolu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky na základe zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. (ďalej aj ako „zákon č. 327/2005 Z. z.“) s účinnosťou od 1. januára 2006.

Zákon komplexne upravil poskytovanie právnej pomoci oprávneným osobám; ustanovil kritériá, podľa ktorých sa posudzuje oprávnenosť žiadateľov o právnu pomoc; položil základy inštitucionálneho zabezpečenia posudzovania žiadostí a samotného poskytovania právnej pomoci; zakotvil postup pri žiadaní o poskytnutie právnej pomoci; pri rozhodovaní o nároku žiadateľa a upravil možnosť preskúmania rozhodnutí správnym súdom. Zároveň upravil inštitúty predbežnej konzultácie a predbežného poskytnutia právnej pomoci. Prijatím tohto zákona sa tiež odstránili problémy dovtedy existujúceho stavu poskytovania právneho poradenstva a zabezpečil sa Ústavou SR deklarovaný prístup občanov k bezplatnej právnej pomoci.

Ďalším dôvodom potreby novej právnej úpravy bola povinnosť transpozície Smernice č. 2003/8/ ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. januára 2003 na zlepšenie prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch ustanovením minimálnych spoločných pravidiel týkajúcich sa právnej pomoci pri takýchto sporoch.

Centrum právnej pomoci je v rámci krajín V4 jedinečná inštitúcia, ktorá poskytuje právnu pomoc osobám, ktoré si pre nedostatok finančných prostriedkov nedokážu zabezpečiť kvalitnú právnu pomoc.

Zriaďovací zákon mal najbližšie k holandskému modelu bezplatnej právnej pomoci, a to minimálne v tom, že o nároku na právnu pomoc rozhodujú samostatné inštitúcie a nie súdy, ako tomu bolo v prípade Nemecka a Rakúska. A práve holandský model sa stal vzorom pre vznikajúcu inštitúciu v Slovenskej republike - nášho Centra právnej pomoci.

Základným poslaním Centra je zabezpečiť primerané a rovnomerne dostupné poskytovanie právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a tým zabezpečiť realizáciu jedného zo základných práv občana garantovaného čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 47

Charty základných práv Európskej únie, práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi a prostredníctvom neho aj práva na súdnu a inú právnu ochranu.

Zákonný princíp primeranosti a rovnomernosti zabezpečenia právnej pomoci sa premietol aj do organizačného členenia Centra, ktoré svoju činnosť vykonáva prostredníctvom ústredia, na čele ktorého stojí riaditeľ, 15 územných kancelárií sídlacích v sídlach krajských miest a ďalej v mestách Liptovský Mikuláš, Žiar nad Hronom, Rimavská Sobota, Komárno, Tvrdosín, Humenné a Svidník. V záujme čo najlepšej dostupnosti právnej pomoci klientom boli zriadené konzultačné pracoviská, ktoré sú organizačne pričlenené k územným kanceláriám. Ku dňu

30.06.2024 je zriadených celkom 46 konzultačných pracovísk. K organizačnej štruktúre Centra patrí aj Call centrum poskytujúce telefonické a emailové služby klientom Centra od júna 2019.

ÚZEMNÁ PÔSOBNOSŤ CENTRA PRÁVNEJ POMOCI

Zákon č. 327/2005 Z. z. zakotvil aj princíp činnosti Centra, podľa ktorého Centrum rozhoduje o nároku žiadateľa na právnu pomoc v správnom konaní podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej len „Správny poriadok“).

2. KONCEPCIA ČINNOSTI CENTRA PRÁVNEJ POMOCI

Koncepcia činnosti Centra (ďalej aj len „koncepcia“) je východiskovým strategickým programovým dokumentom Centra. Povinnosť vypracúvať a zverejňovať koncepciu zákon ukladá Centru na obdobie každých dvoch rokov. Táto sa predkladá vždy do 30. júna ministrom spravodlivosti po predchádzajúcom prerokovaní na Rade CPP. Minister následne koncepciu predkladá na schválenie vláde Slovenskej republiky.

Zmyslom koncepcie je zhodnotiť aktuálnu situáciu a činnosť Centra, identifikovať hlavné problémy a nedostatky vo fungovaní Centra, predstaviť víziu jeho rozvoja na ďalšie dvojročné obdobie a zároveň navrhnúť vhodné opatrenia na ich dosiahnutie. Cieľom koncepcie je tak zabezpečenie rozvoja, dostupnosti a kvality poskytovania služieb Centra. Zároveň koncepcia vychádza z aktuálnej právnej úpravy, t. j. zákona č. 327/2005 Z. z. a zákona č. 162/2015 Z. z., Správny súdny poriadok a záväzných interných dokumentov Centra (tzv. IRA).

V rámci procesu vypracovania koncepcie sa analyzuje:

- súčasný stav Centra,
- vnútorné potreby vo vzťahu k zamestnancom, materiálno-technickému vybaveniu a priestorovému vybaveniu,
- možnosti zefektívnenia poskytovania právnej pomoci,
- rozšírenie pôsobnosti Centra a sprístupnenia ďalších služieb občanom.

Koncepcia preto musí rešpektovať zákonné ustanovenia a spolu s výročnou správou každoročne uverejňovanou na web stránke Centra predstavujú dva kľúčové dokumenty, ktoré popisujú reálny „život“ Centra smerom do minulosti s aktuálnou víziou budúcnosti. Táto koncepcia tak nadväzuje na koncepciu činnosti Centra pre roky 2022 - 2024 (ďalej aj „Predchádzajúca koncepcia“).

3. POSKYTOVANIE PRÁVNEJ POMOCI

3.1. Činnosť Centra je možné z pohľadu poskytovania právnej pomoci rozdeliť v zásade na tri štádiá

3.1.1. Štádium pred poskytnutím právnej pomoci a predbežná konzultácia

V rámci tohto štádia sa na Centrum obracajú klienti, aby získali informácie o činnosti Centra alebo o svojich možnostiach v rôznych právnych veciach, a to osobne, telefonicky alebo emailom. Toto štádium začína akýmkoľvek prvým kontaktom klienta s Centrom.

Úlohou Centra je prostredníctvom svojich zamestnancov poskytovať klientom základné informácie o svojej činnosti, vysvetliť zákonné podmienky, ktoré musí klient splňať na to, aby mu Centrum mohlo právnu pomoc poskytnúť. V neposlednom rade poskytuje aj základné právne rady vo forme predbežných konzultácií. Účelom predbežnej konzultácie nie je právny rozbor, ale len poskytnutie základnej právnej rady, vysvetlenie podmienok na uplatnenie nároku na poskytnutie právnej pomoci a pomoc pri vyplňaní žiadosti o poskytnutie právnej pomoci.

O predbežnú konzultáciu môže požiadať ktorákoľvek fyzická osoba (teda bez ohľadu na jej príjmovú či majetkovú situáciu). Jedinou podmienkou je úhrada správneho poplatku vo výške 4,50 € (§ 9), a to vo vzťahu k veciam všeobecnej agendy. Predbežná konzultácia nie je spoplatnená vo veciach tzv. osobného bankrotu. Absolvovanie predbežnej konzultácie nie je podmienkou pre podanie žiadosti o poskytnutie právnej pomoci.

Činnosť Centra v tomto štádiu zahŕňa aj základné informácie o inštitúciách, ktoré poskytujú sociálne alebo psychologické poradenstvo.

3.1.2. Poskytovanie právnej pomoci

Toto štádium má dve základné fázy: konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a samotné poskytovanie právnej pomoci. Konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci sa začína momentom podania žiadosti v miestnej príslušnej kancelárii Centra (t. j. podľa miesta trvalého alebo prechodného pobytu žiadateľa). V rámci tohto procesu Centrum skúma, či klient (žiadateľ o právnu pomoc) spĺňa zákonom stanovené podmienky pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci (§ 6, § 6a § 24g a § 24h).

Aby Centrum mohlo priznať nárok na poskytnutie právnej pomoci, zákon vyžaduje kumulatívne splnenie troch podmienok:

- stav materiálnej núdze žiadateľa (jeho príjem nepresahuje 1,4 násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom),
- nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu,
- hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy, okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť.

Ak žiadateľ o právnu pomoc preukáže, že splňa zákonom stanovené podmienky, Centrum mu rozhodnutím prizná nárok na poskytnutie právnej pomoci. Rozhodnutím o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci klient – žiadateľ získava status oprávnenej osoby.

Bezplatná právna pomoc sa poskytuje oprávneným osobám s príjmom do 1,4-násobku sumy životného minima. Ak príjem oprávnenej osoby presahuje 1,4-násobok sumy životného minima a súčasne nepresahuje 1,6-násobok uvedenej sumy, má oprávnená osoba právo na poskytnutie právnej pomoci pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 20% trov právneho zastúpenia, pričom maximálna výška jeho finančnej účasti je 40,00 € a závisí od druhu právneho sporu a stupňa konania, v ktorom sa spor nachádza. Centrum je povinné príjmy oprávnenej osoby prehodnocovať každých 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol nárok na poskytnutie právnej pomoci priznaný.

Výnimočne, z dôvodov primeraných okolnostiam žiadanej právnej pomoci, môže Centrum poskytnúť právnu pomoc aj bez úhrady finančnej účasti (§ 6b ods. 1), alebo ak príjmy prevyšujú zákonom určenú hranicu materiálnej núdze, Centrum môže poskytnúť právnu pomoc s finančnou účasťou oprávnenej osoby (§ 6b ods. 2).

V rozhodnutí o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci sa zároveň rozhoduje aj o forme poskytovania právnej pomoci. Právnu pomoc v súdnom konaní je možné poskytovať prostredníctvom Centrom určeného advokáta alebo právnikom Centra. Ak je to účelné a povaha veci to pripúšťa, Centrum navrhne oprávnenej osobe mediáciu a na základe jej súhlasu určí na poskytovanie právnej pomoci konkrétneho mediátora zo zoznamu mediátorov, prípadne z radov zamestnancov disponujúcich osvedčením mediátora.

Štádium poskytovania právnej pomoci končí právoplatnosťou rozhodnutia súdu v právnej veci oprávnenej osoby alebo uzatvorením mimosúdnej dohody. Iným spôsobom skončenia poskytovania právnej pomoci je odňatie poskytovania právnej pomoci (§ 14). Ide predovšetkým o situáciu, keď vyjde najavo, že oprávnená osoba sa nenachádza v materiálnej núdzi (čo musí

byť zachované pre celé štádium poskytovania právnej pomoci), že nárok na poskytovanie právnej pomoci sa žiadateľovi priznal na základe nepravdivých alebo neúplných údajov alebo keď oprávnená osoba odmieta poskytovať Centru, advokátovi alebo mediátorovi potrebnú súčinnosť.

Od roku 2017 Centrum popri všeobecnej agende poskytuje právnu pomoc aj vo veciach oddĺženia na základe novelizovaného zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov. Dlžník o právnu pomoc môže požiadať Centrum (návrh na vyhlásenie konkurzu alebo návrh na určenie splátkového kalendára), ak sa voči nemu vedie exekučné konanie alebo obdobné vykonávacie konanie. Ak ide o návrh na vyhlásenie konkurzu, musí od vydania poverenia na vykonanie exekúcie alebo od začatia obdobného vykonávacieho konania uplynúť aspoň jeden rok. Zároveň dlžník je povinný spolu s návrhom na vyhlásenie konkurzu alebo s návrhom na určenie splátkového kalendára vyhlásiť, že je platobne neschopný.

Podmienkou na priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci v konaní o oddĺžení je, že dlžník požiada o poskytnutie právnej pomoci a zároveň tu nie sú zrejmé dôvody, pre ktoré súd nevyhlási konkurz alebo neurčí splátkový kalendár, a ak uzavrel s Centrom dohodu o splátkach, a to v prípade, ak sa jedná o oddĺženie formou konkurzu. Ak dlžník preukáže, že spĺňa tieto zákonom stanovené podmienky, Centrum mu rozhodnutím prizná nárok na poskytnutie právnej pomoci v konaní o oddĺžení.

Po priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci v konaní o oddĺžení formou konkurzu Centrum podá za dlžníka návrh na súd. Súd má 15 dňovú lehotu na vydanie uznesenia, ktorým vyhlási alebo nevyhlási oddĺženie. Pri vyhlásení oddĺženia súdom súd zároveň dlžníkovi určí správcu konkurznej podstaty a po určení správcu činnosť Centra v tomto konaní končí.

Po priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci v konaní o oddĺžení formou splátkového kalendára Centrum určí dlžníkovi advokáta, ktorý ho zastupuje v tomto konaní. Určením advokáta dlžníkovi činnosť Centra končí a ďalšie úkony za dlžníka vykonáva advokát.

Centrum poskytuje právnu pomoc aj oznamovateľom protispoločenskej činnosti podľa zákona č. 54/2019 Z. z., a to v konaní pred správnym súdom o správnej žalobe proti rozhodnutiu Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti. Žiadateľ má nárok na poskytnutie právnej pomoci v predmetnej veci, ak:

- a) úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti rozhodol o udelení súhlasu na právny úkon alebo na vydanie rozhodnutia v pracovnoprávnom vzťahu voči chránenému oznamovateľovi, na ktorý chránený oznamovateľ nedal súhlas,
- b) požiadal o poskytnutie právnej pomoci,
- c) nemá svojho zástupcu na konanie, v ktorom žiada o poskytnutie právnej pomoci

Pri posudzovaní žiadosti o poskytnutie právnej pomoci oznamovateľovi protispoločenskej činnosti sa primerane aplikujú ostatné ustanovenia zákona č. 327/2005 Z. z., okrem posudzovania materiálnej núdze a finančnej účasti. To znamená, že príjem žiadateľa sa v tomto prípade neposudzuje. Okrem samotného oznamovateľa protispoločenskej činnosti o právnu pomoc môže požiadať aj blízka osoba oznamovateľa, zodpovedná osoba a zamestnanci, ktorí sa podieľajú na plnení úloh zodpovednej osoby

3.1.3. Štádium po poskytovaní právnej pomoci

Toto štádium sa vzťahuje len na advokátov a mediátorov, ktorých Centrum určilo na poskytovanie právnej pomoci oprávneným osobám. V tomto štádiu sa rozhoduje o odmene/trovách konania.

3.2. Vecná pôsobnosť

Vecná pôsobnosť Centra sa od účinnosti zákona č. 327/2005 Z. z. postupne upravovala a rozširovala. V súčasnosti Centrum poskytuje právnu pomoc v nasledujúcich právnych oblastiach:

- 1) vo vnútroštátnych veciach: - občianskoprávne veci
  - pracovnoprávne veci
  - rodinnoprávne veci
  - obchodnoprávne veci
  - konanie o oddĺžení podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii
  - konanie pred súdom v správnom súdnictve
  - v týchto veciach aj konania pred Ústavným súdom SR vo veciach v pôsobnosti Centra
- 2) v cezhraničných veciach: - občianskoprávne veci
  - pracovnoprávne veci
  - rodinnoprávne veci - obchodnoprávne veci
- 3) cudzinecká agenda:
  - azylové veci

- konania o administratívnom vyhostení
- konania o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny
- konania o zaistení žiadateľa o udelenie azylu
- v týchto veciach aj konania v správnom súdnictve a konania pred Ústavným súdom SR vo veciach cudzineckej agendy
- 4) poskytovanie právnej pomoci osobe, voči ktorej bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu v konaniach súvisiacich s podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia
- 5) poskytovanie právnej pomoci obetiam trestných činov
- 6) rozhodovanie o odmene za právne zastupovanie súdom ustanovených a Centrom určených advokátov a mediátorov.

3.3. Osobná pôsobnosť

Zákon č. 327/2005 Z. z. ustanovuje podmienky poskytovania právnej pomoci fyzickej osobe, ktorá má spolu so spoločne posudzovanými osobami príjem nižší než 1,4-násobok sumy životného minima. Od 01.01.2012 došlo k miernej modifikácii hranice materiálnej núdze tak, že fyzická osoba má nárok na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak jej príjem nepresahuje 1,4 násobok sumy životného minima a nárok na právnu pomoc s finančnou účasťou, ak jej príjem presahuje 1,4 násobok, ale nepresahuje 1,6 násobok sumy životného minima.

Tvrdosť zákona odstraňuje výnimka ustanovená v § 6b, na základe ktorej môže Centrum vo výnimočných prípadoch so zreteľom na osobné dôvody priznať právnu pomoc aj osobám, ktoré prevyšujú zákonom stanovenú hranicu materiálnej núdze.

Centrum poskytuje právnu pomoc aj iným osobám - subjektom, u ktorých sa podmienka materiálnej núdze neskúma. Jedná sa o fyzické osoby v konaniach vo veci oddĺženia, v konaniach o azyl a zaistení alebo v konaniach o poskytnutí právnej pomoci oznamovateľom protispoločenskej činnosti.

3.4. Právna pomoc a iné služby Centra

Dlhodobou skloňovanou témou v Centre je téma právnej pomoci obetiam trestných činov. Táto pôsobnosť bola Centru do zákona delegovaná zákonom č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého: „Právnu pomoc poskytujú obetiam Centrum právnej pomoci za podmienok a v rozsahu ustanovenom osobitným

predpisom, subjekt poskytujúci pomoc obetiam a advokát za podmienok a v rozsahu ustanovenom podľa Trestného poriadku“. Týmto osobitným predpisom je práve zákon č. 327/2005 Z. z., ktorý otázku právnej pomoci obetiam trestných činov explicitne neupravuje. Aktuálna právna úprava umožňuje poskytovať obetiam právnu pomoc v tzv. adhéznom konaní a taktiež v oblasti oznamovania protispoločenskej činnosti, čo sú však pomerne minoritné časti agendy. S pôsobnosťou súvisí agenda právnej pomoci vo veci spísania návrhu na podanie žiadosti na Ministerstvo spravodlivosti SR na odškodnenie obete násilného trestného činu.

3.5. Agenda ľudí z cudziny

Centrum poskytuje právnu pomoc aj v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny, v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu a v týchto veciach aj v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky. Túto formu pomoci Centrum poskytuje v zariadeniach pre žiadateľov o azyl a v Útvaroch policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov a Sečovce.

Tabuľka 1: Vybavenosť cudzineckej agendy

Rok	2021	2022	2023	Spolu
Zaistenie	179	28	281	488
Administratívne vyhostenie	40	8	105	153
Azyl	16	8	29	53

(zdroj: Výročná správa 2023)

Klienti Centra pochádzajú najčastejšie z nasledovných krajín: Afganistan, Sýria, Pakistan, Vietnam, Irak, Alžírsko, Srí Lanka, Camerón, India, Egypt, Moldavsko, Rusko, Maroko, Irán, Gabon (Francúzsko), Tunisko, Turecko a Niger.

3.6. Spolupráca s tretími stranami

Centrum pri svojej činnosti za účelom zvýšenia efektivity a zlepšenia svojich služieb spolupracuje hlavne s inštitúciami:

- Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže: spolupráca prebieha na základe memoranda, ktoré pokrýva výmenu a zdieľanie informácií, organizovanie pracovných stretnutí k riešeniu aktuálnych problémov a koordinácie ďalšieho

vzájomného postupu a organizáciu a realizáciu vzdelávacích aktivít formou seminárov, workshopov a výmeny dobrej praxe.

- Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže: v rámci projektu „Šanca na návrat 2“ Centrum poskytuje prednášky osobám vo výkone trestu odňatia slobody, pričom realizácia projektu prebieha od septembra 2023 a potrvá do júla 2029.
- právnické fakulty – Centrum v minulosti spravidla na základe memoránd o spolupráci, prípadne individuálnych prihlášok, umožňovalo a zabezpečovalo absolvovanie stáže študentom Právnickej fakulty Univerzity Komenského, Právnickej fakulty Trnavskej univerzity, Právnickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V hodnotenom období, počínajúc už pandemickým obdobím COVID 19 a so stavom pretrvávajúcim doposiaľ sa stáže nerealizujú takmer vôbec a ak, deje sa to na základe individuálnych prihlášok študentov týchto fakúlt. K 1. marcu 2024 CPP nemalo, s výnimkou dohody o spolupráci s Paneurópskou vysokou školou práva, platné a účinné memorandum o spolupráci so žiadnou z právnických fakúlt v SR.

Pred novou riaditeľkou Centra tak vystala úloha obnoviť spoluprácu s právnickými fakultami a vytvoriť priestor pre možnosť odborných stáží formou právnych kliník vo všetkých územných kanceláriách a ústredí Centra. Napokon toto bola jedna z vízií, s ktorými ako uchádzačka o pozíciu riaditeľky pred výberovú komisiu predstúpila. K 31. máju 2024 po predchádzajúcich pracovných stretnutiach má Centrum uzavreté Memorandum o spolupráci aj s Právnickou fakultou UK (07.05.2024) a s Právnickou fakultou UPJŠ (16.05.2024). Nové memorandá o spolupráci dávajú študentom materiálny základ pre absolvovanie odbornej stáže a tiež možnosť vykonávať výskum v rámci pôsobnosti Centra, z ktorého budú vychádzať pri tvorbe záverečných a rigorózných prác. Recipročne školy umožnia zamestnancom Centra zúčastniť sa odborných a vedeckých podujatí, prednášok a konferencií organizovaných na pôde školy. Po vypuknutí vojenského konfliktu na Ukrajine Centrum aktívne spolupracovalo s Ligou za ľudské práva, Úradom vysokého komisára OSN pre utečencov a ďalšími príslušnými inštitúciami v rámci výpomoci vo veľkokapacitných centrách a vo forme spolupráce s pracovnou skupinou pod vedením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v rámci stratégie integrácie utečencov z Ukrajiny.

Centrum priebežne uskutočňuje prednášky, besedy pre klientov a iné odborné informačné stretnutia pre spolupracujúce inštitúcie najmä s ohľadom na agendu oddlženia, ale aj vo veciach ostatnej (bežnej) agendy Centra, zvyčajne podľa záujmu verejnosti

4. VYHODNOTENIE DOSTUPNOSTI PRÁVNEJ POMOCI

Centrum právnej pomoci právnu pomoc zabezpečuje prostredníctvom územných kancelárií a cestou odborných útvarov ústredia CPP. Zamestnanci Centra s cieľom priblížiť sa klientom čo najbližšie poskytujú právnu pomoc aj prostredníctvom konzultačných pracovísk, ktoré sú zriadené v pôsobnosti jednotlivých kancelárií, čím zlepšujú dostupnosť služieb Centra pre ľudí v núdzi. K významnému zvýšeniu dostupnosti Centra a zefektívneniu poskytovania pomoci pre osoby v materiálnej núdzi alebo pre osoby, ktoré čelia osobnému bankrotu, došlo aj v súvislosti so zriadením Call centra v roku 2019. Zamestnanci kancelárií Bratislava, Komárno a Košice poskytujú právnu pomoc aj v útvaroch policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov a Sečovce, prípadne v zariadeniach pre žiadateľov o azyl. Centrum v súčasnosti poskytuje právnu pomoc prostredníctvom 15 kancelárií, 46 konzultačných pracovísk a Call centra, tak ako to dokumentuje nasledujúca tabuľka č. 2.

Tabuľka 2: Prehľad kancelárií a konzultačných pracovísk

Kancelária CPP:	Konzultačné pracovisko:
Banská Bystrica	Brezno, Detva (t. č. sídlo Hriňová), Veľký Krtíš, Krupina
Bratislava	Senec, Galanta, Malacky
Humenné	Michalovce, Snina, Sobrance, Vranov nad Topľou
Komárno	Nové Zámky, Dunajská Streda, Štúrovo
Košice	Rožňava, Spišská Nová Ves, Trebišov
Liptovský Mikuláš	Ružomberok, Svit
Nitra	Levice, Topoľčany, Šaľa, Šahy
Prešov	Levoča, Stará Ľubovňa, Kežmarok
Rimavská Sobota	Jelšava, Filákov, Lučenec
Svidník	Bardejov, Giraltovce, Medzilaborce
Trenčín	Ilava, Bánovce nad Bebravou
Trnava	Senica, Skalica, Piešťany
Tvrdošín	Dolný Kubín
Žiar nad Hronom	Banská Štiavnica, Prievidza, Nová Baňa, Partizánske, Žarnovica
Žilina	Čadca, Martin, Považská Bystrica

(zdroj: Výročná správa 2023 a web stránka CPP)

Rovnomernosť a primeranosť zabezpečenia právnej pomoci cez existujúcu štruktúru územných kancelárií a k nim prináležiacich konzultačných pracovísk so zohľadnením osobitne aspektu početnosti a nezamestnanosti obyvateľstva v danom regióne, bude podrobené v druhom polroku 2024 podrobnejšej analýze v súvislosti s plánovanou zmenou organizačného poriadku Centra. Nový organizačný poriadok a zmena organizačnej štruktúry a podriadenosť

niektorých odborných útvarov Centra by mala prispieť k transformácii Centra právnej pomoci na plne fungujúcu odbornú inštitúciu poskytujúcu kvalitnú právnu pomoc nielen cez advokátov, ale vo výraznejšej miere aj cez právnikov Centra. Krokom k tomu je o. i. zmena vzdelávacieho procesu a efektívnejšie prepojenie jednotlivých odborných útvarov ústredia Centra.

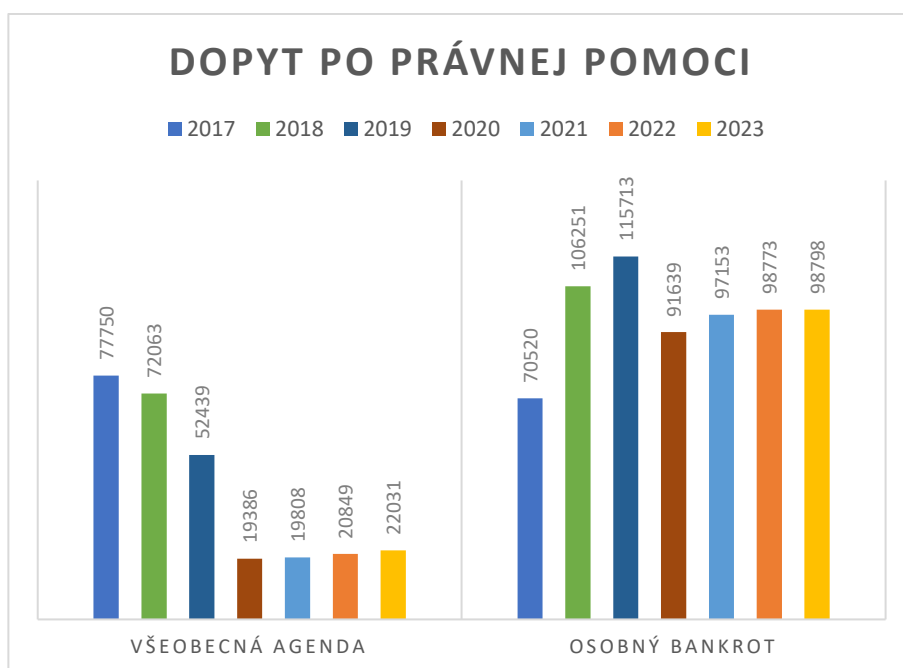
5. ZHODNOTENIE POSKYTOVANIA PRÁVNEJ POMOCI

5.1. Dopyt po právnej pomoci

Centrum k 31.12.2023 zaznamenalo nárast dopytu v oblasti poskytovania právnej pomoci vo všeobecnej agende. Dopyt po poskytovaní tejto právnej pomoci mal vývojovo od marca roku 2017 do roku 2020 skôr klesajúcu tendenciu, čo sa pripisuje nástupu agendy osobného bankrotu. Od roku 2021 do 2023 všeobecná agenda mierne, ale postupne narastá.

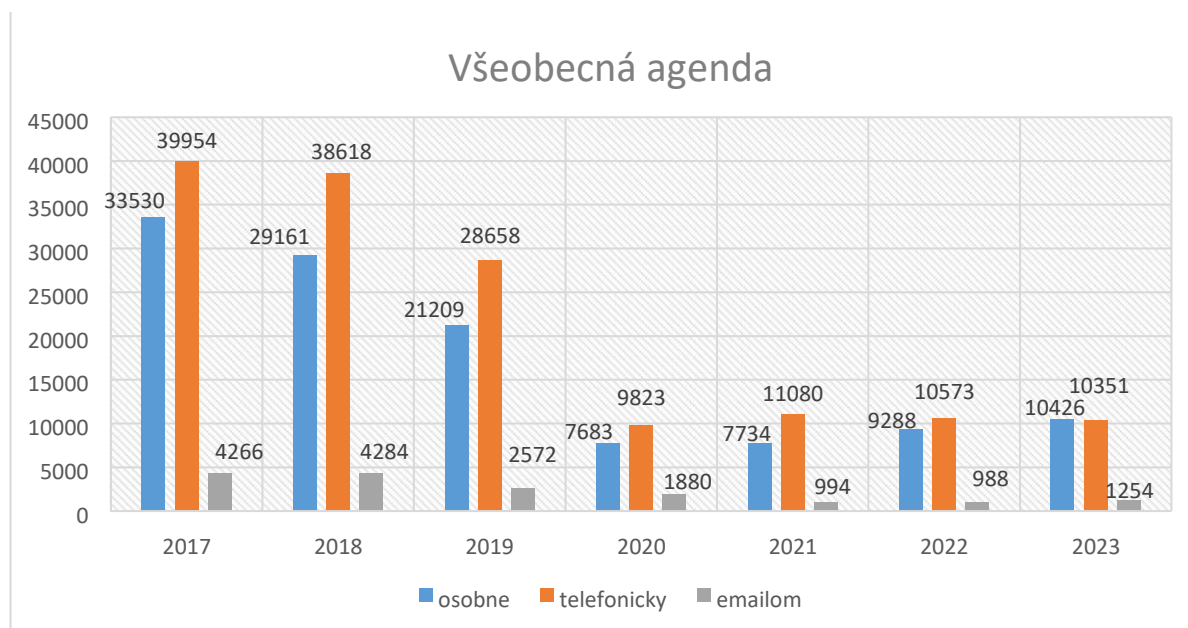
Ako dokumentuje graf nižšie, dopyt po právnej pomoci v oblasti osobného bankrotu mal od marca roku 2017 do konca roku 2019 viditeľne stúpajúcu tendenciu. Výraznejší pokles dopytu v roku 2020 v značnej miere ovplyvnilo obdobie pandémie COVID 19, kedy platili sprísnené bezpečnostné opatrenia a kontakt klienta s Centrom bol z objektívnych príčin obmedzený. V roku 2021 až 2023 sa zaznamenal len mierny nárast agendy osobného bankrotu.

Graf 1: Dopyt po právnej pomoci - štatistické údaje

(zdroj: Výročná správa 2023)

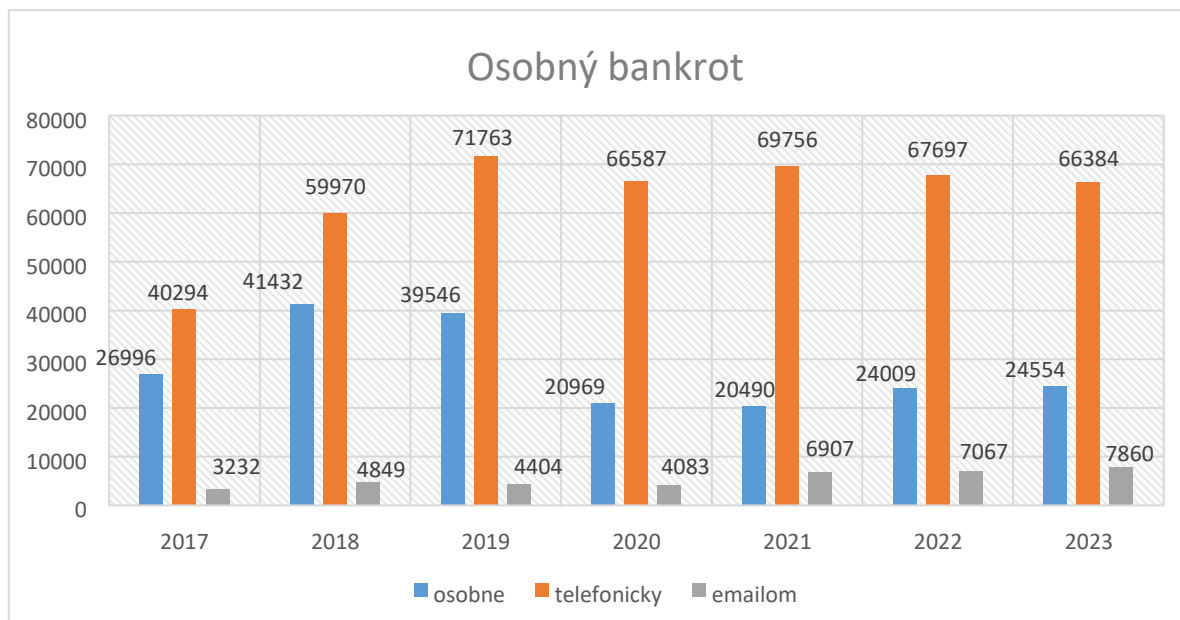
Tabuľka 3: Vybavení klienti – všeobecná agenda

(zdroj: Výročná správa 2023)

Celkovo od roku 2017 po súčasnosť môžeme skonštatovať, že po období pandémie COVID 19 má osobný kontakt klienta stúpajúcu tendenciu.

Tabuľka 4: Vybavení klienti – osobný bankrot

(zdroj: Výročná správa 2023)

Najväčší dopyt po osobnom bankrote bol zaznamenaný v rokoch 2017 – 2019. Keď s týmto obdobím porovnáme rok 2020, evidujeme medziročný pokles o 7,21 % a v roku 2023 pokles oproti roku 2019 o 7,5%.

V roku 2023 Centrum dopytovalo celkovo 98.798 klientov (24.554 osobne, 66.384 telefonicky a 7.860 emailom). Z celkového počtu telefonických a emailových dopytov, čo je spolu 74.244, len prostredníctvom Call centra dopytovalo Centrum 60.076 klientov. Rovnako ako pri všeobecnej agende, aj pri agende osobného bankrotu sa eviduje väčší záujem o osobný kontakt klienta s Centrom.

5.2. Štatistické ukazovatele vybavenia žiadostí o poskytnutie právnej pomoci

5.2.1. Štatistika žiadostí podľa vecnej pôsobnosti Centra v oboch agendách

Tabuľka 5: Prehľad prijatých žiadostí

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vnútroštátne spory	4641	3643	3692	3297	3257	3684	3553
Cezhraničné spory	44	28	28	23	28	21	12
Cudzinecká agenda	216	159	116	550	232	231	415
SPOLU	4901	3830	3836	3870	3517	3936	3980
Konanie o oddĺžení	8954	15876	16961	8879	10257	10205	9735
SPOLU	13855	19706	20797	12749	13774	14141	13715

(zdroj: Výročná správa 2023)

Z vývojového hľadiska od roku 2017 je potrebné skonštatovať nasledovné:

- prostredníctvom formulárovej žiadosti vo všeobecnej agende sa na Centrum od roku 2017 obracia zhruba rovnaký počet klientov a je zaznamenaný len mierny pokles podaných žiadostí od nástupu agendy oddĺženia v roku 2017,
- v roku 2022 a 2023 Centrum zaznamenalo v civilnej agende nárast v kategórii podaných žiadostí o 419, rovnako aj počtu vydaných rozhodnutí,
- zvýšený počet žiadostí v agende osobného bankrotu, ktorý od roku 2017 do 2019 prevýšil bežnú agendu najprv o dvojnásobok a v roku 2019 až o štvornásobok.

Tabuľka 6: Prehľad prijatých žiadostí a vydaných rozhodnutí v civilnej agende

CIVIL	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Podaná žiadosť / nárok na právnu pomoc							
PODANÉ ŽIADOSTI	4901	3830	3836	3870	3517	3936	3980
- spolu							
PRIZNANÝ NÁROK na právnu pomoc	3113	2741	2774	2714	2549	2862	3115
NEPRIZNANÝ NÁROK na právnu pomoc	615	263	456	588	472	406	369
ODŇATÝ NÁROK na právnu pomoc	286	496	802	854	735	634	758

(zdroj: vlastné spracovanie)

Tabuľka 7: Prehľad prijatých žiadostí a vydaných rozhodnutí v agende oddĺženia

AGENDA ODDLŽENIA	Od 03/2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Podaná žiadosť/ priznaný nárok							
Konkurz	8729	15669	16780	8758	10012	1001 3	9562
z toho priznaný nárok	7464	14599	16101	8622	9063	9578	9326
Splátkový kalendár	225	207	181	121	245	192	173
z toho priznaný nárok	134	157	142	96	149	159	142

AGENDA ODDLŽENIA Podaná žiadosť/ priznaný nárok	Od 03/2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
SPOLU PODANÉ ŽIADOSTI	8954	15876	16961	8879	10257	10205	9735
SPOLU PRIZNANÝ NÁROK	7598	14756	16243	8718	9212	9737	9468
Návrh na súd	5434	14423	16298	10910	9069	9477	9645

(zdroj: Výročná správa 2023)

Zmena nastala v roku 2020, kedy nastal pokles o takmer polovicu oproti roku 2019. V roku 2023 sa počet žiadostí znížil oproti roku 2022 o 470.

Zo štatistiky ďalej vyplýva, že osobný bankrot aj naďalej v počte žiadostí prevyšuje všeobecnú agendu.

6. ORGANIZAČNÉ, PERSONÁLNE A MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE CENTRA

6.1. Organizačné zabezpečenie

Organizačné členenie Centra upravujú základné interné riadiace akty Centra, najmä Štatút Centra z 22.07.2019 účinný od 01.09.2019 a Organizačný poriadok Centra zo dňa 21.09.2020 účinný od 21.09.2020, ktorý bol doplnený Usmernením č. U/2/2023 zo dňa 01.06.2023 účinným od 01.06.2023. Uvedené dokumenty sú k dispozícii na webovom sídle Centra.

Štatutárnym orgánom Centra je **riaditeľ**.

V súčasnosti v priamej riadiacej pôsobnosti riaditeľa je tajomník, referát IKT, vedúci odborov a vedúci kancelárií. Popis činností organizačných útvarov Centra nájdete v Organizačnom poriadku zverejnenom na web stránke Centra.

Chod Centra dnes v zmysle Organizačného poriadku zabezpečujú:

- Riaditeľ riadi centrum a zodpovedá za jeho činnosť, zodpovedá za zabezpečenie primeranej a rovnomernej dostupnosti služieb Centra, zodpovedá za vytváranie a rozvíjanie systému finančného riadenia a hospodárne, efektívne, účelné a účinné použitie verejných prostriedkov,
- Kancelária riaditeľa
  - referát registratúry a archivácie
- Tajomník
  - Kancelária tajomníka - zabezpečuje najmä tvorbu interných riadiacich aktov (IRA), prípravu rozhodnutí riaditeľa Centra v zmysle zákona č. 71/1967 Zb., vykonáva kontrolnú a koordinačnú činnosť,
- Právny odbor zabezpečuje predovšetkým vybavovanie agendy troch právneho zastúpenia vo vzťahu k advokátom, agendu sťažností, petícií a prístupu k informáciám,
- Odbor ekonomiky, správy a personálnej agendy (vrátane zabezpečenia dopravy a verejného obstarávania),
- Odbor stratégie a riadenia projektov,
- 15 kancelárií Centra, ktoré zabezpečujú aj chod v súčasnosti 46 konzultačných pracovísk,
- Call centrum,
- Referát správy pohľadávok.

6.2. Personálne zabezpečenie

Aktuálne je v Centre zamestnaných 155 zamestnancov. V priebehu uplynulých rokov sa počet systémových pracovných miest pridelených Centru významne zvýšil iba v roku 2017, čo súviselo so vznikom agendy osobného bankrotu.

Tabuľka 8: Počet pridelených systémových miest

Rok/počet	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
pridelených miest	127	127	127	129	129	129	159	161
projektových miest	x	20	35	35	35	35	5	x

(zdroj: vlastné spracovanie)

Vysoká pracovná vyťaženosť zamestnancov Centra, vysoká administratívna záťaž, nedostatočné odborné využitie zamestnancov - právnikov, nedostatočné vzdelávanie zamestnancov, ale aj nedostatočné finančné ohodnotenie sú rozhodujúce faktory k pomerne vysokej fluktuácii zamestnancov. Konkrétne v roku 2022 ukončilo pracovný pomer 22 zamestnancov a v roku 2023 26 zamestnancov Centra.

Zamestnanci Centra sú odmeňovaní v súlade so zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 553/2003 Z. z.“). V dôsledku prijatia zákona č. 318/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 553/2003 Z. z. došlo s účinnosťou od 1. januára 2019 k navýšeniu platových taríf všetkých zamestnancov Centra. K úpravám plátov došlo následne aj k 1. januáru 2023 a následne k 1. septembru 2023 na základe Nariadenia vlády č. 296/2022 Z. z.

Pre porovnanie v roku 2021 bola priemerná výška funkčného platu na úrovni 1373 €, v roku 2022 to bolo 1420 € a v roku 2023 bola priemerná výška funkčného platu 1559 €. V súvislosti s rastom priemernej mzdy najmä v ekonomicky najvýkonnejších oblastiach Slovenska (Bratislavský kraj) a tiež v súvislosti s aktuálnym rastom životných nákladov, sa prejavuje nízka platová konkurencia Centra pri odborných zamestnancoch kancelárií, najmä v ekonomicky silných regiónoch (Bratislava, Trnava, Nitra).

Nejednotná rozhodovacia prax správnych súdov pri preskúmvaní rozhodnutí Centra, ktorá často núti právnikov venovať sa opakovane tým istým prípadom, rôznorodosť agendy a

nedostatok administratívnych pracovníkov má za následok, že právnici Centra pociťujú nedostatok priestoru pre rozvoj svojej odbornosti.

Dlhodobejšie sa tak úloha právnika Centra zúžila na úlohu skôr úradníka, čo je často v rozpore s očakávaniami hlavne nových zamestnancov. Podobne aj zamestnanci prvého kontaktu namiesto sociálnych činností plnia predovšetkým funkciu úradníkov vybavujúcich administratívne práce.

Máme za to, že navýšenie počtu zamestnancov v administratívnych pozíciách a zmena vzdelávania by umožnila právnikom častejšie zastupovať klientov Centra pred súdom, čím by sa práca právnika stala atraktívnejšou a žiadanejšou.

6.3. Materiálno-technické zabezpečenie

Pretrvávajúcim problémom aj v hodnotenom období zostáva priestorové uspokojenie potrieb niektorých územných kancelárií. Zvyčajne je problematické získať vyhovujúce priestory vo vlastníctve verejnoprávneho subjektu vhodné pre prácu zamestnancov, ktoré by zároveň poskytl dôstojné súkromie pre individuálne konzultácie s klientami Centra.

V roku 2023 došlo k presťahovaniu kancelárie Komárno, ústredia CPP a kancelárie Bratislava.

Kým v prípade Komárna sa jedná o vhodnejšie priestory, ústredie a kancelária Bratislava pôsobia v budove vo vlastníctve štátu, správcou ktorej je Ministerstvo spravodlivosti SR, avšak pri spoločnom sedení 2 – 3 zamestnancov v jednej kancelárii nemožno hovoriť o vyhovujúcich podmienkach. Navyše, i so zreteľom na skladbu klientov, vyvstáva požiadavka bezbariérového prístupu. Od mája 2024 pôsobí v nových priestoroch aj kancelária Trenčín.

Úlohou Centra je poskytovať kvalitnú a efektívnu právnu pomoc a pritom byť čo najdostupnejšie klientovi. Zamestnanci Centra okrem vybavovania bežnej agendy a klientov v sídlach kancelárie preto cestujú do konzultačných pracovísk a do záchranných táborov (útvary policajného zaistenia cudzincov).

Nová riaditeľka Centra v rámci oboznámenia sa s jednotlivými územnými kancelárkami, ich zamestnancami a aktuálnymi problémami či požiadavkami, v máji 2024 započala s postupnými pracovnými návštevami kancelárií.

Cieľom týchto pracovných stretnutí je aj oboznámenie sa s pracovnými podmienkami zamestnancov, pokiaľ ide o priestory, v ktorých zamestnanci pôsobia a ich materiálno – technickým vybavením. Z navštívených kancelárií (Bratislava, Košice, Humenné, Prešov) ako

nevyhovujúcu z hľadiska pomeru veľkosti priestoru k počtu zamestnancov a hygienických podmienok, vybavenosťou starým opotrebovaným nábytkom a podlahovinou možno označiť kanceláriu Prešov.

Ani v jednej z navštívených kancelárii sa nenachádzali štátna vlajka a ani obraz prezidentky. S pracovnou návštevou ostatných územných kancelárií sa počíta do času vypracovania zmeny organizačného poriadku Centra (august – október 2024).

Materiálno-technickému vybaveniu prospelo dodanie výpočtovej techniky z Plánu obnovy v roku 2023. Na základe Zmluvy o prevode správy hnutel'ného majetku uzatvorenej medzi Ministerstvom spravodlivosti SR ako odovzdávajúcim a CPP ako preberajúcim bola dodaná výpočtová technika na účely plnenia a dosahovania konkrétneho cieľa Komponentu 15 – Reforma justície, investícia: Podporné nástroje reformy súdnej mapy – digitalizácia nástrojov, modernizácia IT vybavenia a analytické kapacity a to: 1x projektor, 1x projekčné plátno, 22x notebook Thinkpad T14, 142x notebook Thinkbook 15 G4, 164x monitor Philips 272E2FA, 172x taška na notebook, 164x dokovacia stanica a 164x set klávesnica a myš.

Všetci zamestnanci tak môžu poskytovať právnu pomoc výrazne flexibilnejšie, než tomu bolo doteraz.

Aktuálne je každá kancelária Centra a ústredie Centra vybavená jedným služobným motorovým vozidlom.

7. VYHODNOTENIE KONCEPCIE ČINNOSTI CPP ZA OBDOBIE JÚL 2022 JÚN 2024

Opatrenia na zabezpečenie zámerov Centra a identifikované problémy predchádzajúcej koncepcie.

7.1. Prístup k spravodlivosti

Opatrenie: Komplexná novelizácia zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi.

VYHODNOTENIE:

Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021-2024 z 28. apríla 2021 (ďalej len „Programové vyhlásenie vlády SR“) upravilo, že vláda vyhodnotí doterajšiu účinnosť reformy osobných bankrotov s cieľom dať priestor poctivým dlžníkom a obmedziť

priestor podvodníkom. V tejto súvislosti sa zameria aj na dohľad nad súdmi a Centrom právnej pomoci, analýzu zlyhaných pôžičiek zo strany štátu, ako aj prepojenie osobných bankrotov s účinnými sociálnymi, preventívnymi a osvetovými nástrojmi v prospech dlžníkov. Ďalej Programové vyhlásenie vlády upravilo, že „Vláda SR vykoná revíziu právnej úpravy Centra právnej pomoci, vrátane vyhodnotenia spolupráce s advokátmi, aby bola v porovnaní so súčasným stavom pokrytá početnejšia skupina ľudí s nízkym príjmom, ktorá si nevie zabezpečiť prístup k spravodlivosti inak, a vyhodnotí potrebu zvýšenia počtu pobočiek Centra právnej pomoci“¹.

V danej súvislosti Plán legislatívnych úloh vlády SR na rok 2022 uložil na december 2022 úlohu č. 13 - Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov z dôvodu realizácie Programového vyhlásenia vlády SR v oblasti poskytovania bezplatnej právnej pomoci².

Centrum v auguste 2023 zaslalo Ministerstvu spravodlivosti SR návrh novely zákona č. 327/2005 Z. z. Novela prešla medzirezortným pripomienkovým konaním (<https://www.slovlex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2023/526>). Z dôvodu aj konania predčasných parlamentných volieb novela zákona prijatá nebola a ani nebola prejednaná na vláde SR.

7.2. Konanie o oddlžení (tzv. osobný bankrot)

7.2.1. Správa pohľadávok

Opatrenie: Navýšiť personálne kapacity, realizovať zmeny v organizačnej štruktúre, navrhnuť postupy riešenia vo vzťahu k nesplateným pohľadávkam s ohľadom na aktuálnu situáciu v krajine v súvislosti s infláciou.

VYHODNOTENIE:

Napriek snahe a rokovaniam s Ministerstvom spravodlivosti SR sa nepodarilo navýšiť systémové pracovné miesta, ktoré by boli primárne určené na správu pohľadávok. Centrum

---

¹ Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021-2024 z 28. apríla 2021, časť OCHRANA ZRANITEĽNÝCH OSÔB, str. 12, dostupné tu: [pvvsr_2020-2024.pdf \(gov.sk\)](https://www.pvvvsr.gov.sk/pvvvsr_2020-2024.pdf)

² [plan_2022.pdf \(gov.sk\)](https://www.pvvvsr.gov.sk/plan_2022.pdf)

preto požiadalo zriaďovateľa o pridelenie finančných prostriedkov na interných zamestnancov, ktorých pracovnoprávny vzťah je založený dohodou o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru, ktorí budú v rámci uzatvorených Dohôd o vykonaní práce nápomocní pri párovaní platieb. Prijatie zamestnancov, ktorých pracovnoprávny vzťah je založený dohodou o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru ale dlhodobú poddimenzovanosť na úseku správy pohľadávok nerieši. Možno konštatovať, že posun v párovaní platieb z poštových poukázok a čiastočne aj z bezhotovostných úhrad prostredníctvom účtu nastal, ale nemožno ho považovať za uspokojivý.

- Zhodnotenie stavu agendy správy pohľadávok za roky 2022 – 2024:

Ako reakcia na výsledky vládneho auditu č. 22100005-P-08 zo dňa 13.04.2022 boli príkazom riaditeľa CPP č. 13/2022 poverení zamestnanci kancelárie Tvrdošín (ďalej len „KaTS“) zasielaním informácií dlžníkom o výške uhradeného preddavku na základe Zmlúv o pôžičke a dohôd o splátkach, následne príkazom č. 17/2022 bola agenda KaTS rozšírená o poverenie zamestnancov kancelárie Tvrdošín vedením a vykonávaním agendy správy preplatkov a nedoplatkov zo Zmlúv o pôžičke a dohôd o splátkach Centra právnej pomoci vo vzájomnej spolupráci s Odborom ekonomiky, správy a personálnej agendy a kanceláriou tajomníka. Následne Usmernením č. U/2/2023 došlo k Zmene Usmernenia č. U/8/2020, ktorým sa prijíma Organizačný poriadok Centra právnej pomoci zo dňa 21. septembra 2020, ktorým o. i. bol zriadený Referát správy pohľadávok začlenený do kancelárie CPP v Tvrdošíne.

Dňa 14.08.2023 Centrum vydalo Usmernenie č. U/4/2023 o postupe Centra právnej pomoci pri správe pohľadávok štátu a ich vymáhaní, ktorý mal zjednotiť postup pri správe, evidencii, vymáhaní a konsolidácii pohľadávok štátu prostredníctvom príslušných útvarov Centra.

Primárne treba zdôrazniť, že Centrum muselo riešiť základné problémy súvisiace s oddĺžením klientom bez akýchkoľvek predchádzajúcich skúseností s vedením a spravovaním pohľadávok.

Podstatou Referátu bolo kontaktovať osoby, ktoré mali voči Centru evidovaný nedoplatok z titulu nevrátenia celej hodnoty poskytnutého preddavku (500 €), následne sa vysporiadať s nevrátenou časťou v zmysle zákona o pohľadávkach štátu, zabezpečiť evidenciu splatných pohľadávok v Centrálnom registri splatných pohľadávok štátu, kontaktovať osoby, ktorým vznikol preplatok a vysporiadať sa s agendou medzičasom zomrelých klientov.

7.3. Štatistika Referátu týkajúca sa kontaktovania klientov za jednotlivé roky od júna 2022 do júna 2024

7.3.1. Klienti, ktorým bol poskytnutý preddavok na úhradu paušálnej odmeny správcu v konaní o oddlžení v roku 2017:

NEDOPLATKY:

- za mesiac september 2022 – odoslaných 212 výziev
- za mesiac október 2022 – odoslaných 1462 výziev.

Nakoľko nie všetci dlžníci reagovali na výzvy na úhradu nedoplatku a nedošlo k riadnej úhrade, Centrum pristúpilo k uzavretiu Zmluvy o vymáhaní pohľadávok štátu so spoločnosťou Slovenská konsolidačná, a. s. Následne bolo postúpených na Slovenskú konsolidačnú, a. s. vo veci dlžníkov z roku 2017 v mesiacoch október až december 2022 spolu 889 osôb.

PREPLATKY dlžníkov z roku 2017:

- marec 2023 – odoslaných 289 oznámení o preplatku
- máj 2023 – odoslaných 329 oznámení o preplatku - september 2023 - zaslaných 1065 oznámení o preplatku.

Vo veci oddlžených v roku 2017 a medzičasom zomrelých osôb Referát zaslal 211 žiadostí o súčinnosť na príslušné súdy.

V agende zomrelých oddlžených (r. 2017) bolo vydaných v roku 2022 73 rozhodnutí o upustení od vymáhania pohľadávky štátu a v roku 2023 spolu 31 rozhodnutí o upustení od vymáhania, tým mala pohľadávka v CES-e zaniknúť vo februári 2024,

7.3.2. Klienti, ktorým bol poskytnutý preddavok na úhradu paušálnej odmeny správcu v konaní o oddlžení v roku 2018:

NEDOPLATKY:

- apríl 2023 – odoslaných 684 výziev
- jún 2023 – odoslaných 630 výziev
- júl 2023 – odoslaných 552 výziev - august 2023 – odoslaných 190 výziev

- september 2023 – odoslaných 2408 výziev. Spolu bolo odoslaných 4464 výziev dlžníkom.

Postúpenia na Slovenskú konsolidačnú, a. s.:

- júl 2023 – 907 osôb,
- september 2023 – 486 osôb
- február 2024 – 18 osôb - máj 2024 – 1275 osôb.

V súčasnosti je v konsolidácii ešte 1892 pohľadávok. Na základe zistení Slovenskej konsolidačnej, a. s. bolo podaných dokopy 88 žalôb na zrušenie osobného bankrotu pre nepoctivý zámer.

PREPLATKY:

- december 2023 – odoslaných 128 oznámení o preplatku
- január 2024 – odoslaných 91 oznámení o preplatku
- marec 2024 – odoslaných 84 oznámení o preplatku. Spolu bolo odoslaných 303 oznámení o preplatku.

Agenda zomrelých oddlžených v roku 2018:

- zaslaných 309 žiadostí o súčinnosť na príslušné súdy.

Agendu zomrelých klientov komplexne zastrešuje Referát. V Referáte priebežne spracovávajú odpovede na žiadosti o súčinnosť zo súdov a na ich základe bolo celkovo podaných 71 prihlášok do prebiehajúcich dedičských konaní a bolo vydaných 104 rozhodnutí o upustení od vymáhania pohľadávok štátu..

7.4. Ďalšie prijaté opatrenia v rokoch 2022 – 2024

Zefektívnil a predovšetkým zrýchlil sa spôsob poskytovania informácií klientom o zostatku ich pôžičky, keď dovtedajšie písomné žiadosti o vyčíslenie zostatku vystriedala možnosť kontaktovať priamo Call centrum Centra, ktoré vie obratom poskytnúť informácie.

K zefektívneniu práce došlo aj zriadením tzv. ticketového systému (jednotná e-mailová doména – pohľadavky@centrumpravnejpomoci.sk, nedoplatok@centrumpravnejpomoci.sk a preplatok@centrumpravnejpomoci.sk), do ktorého formou e-mailu môžu klienti zasielať svoje požiadavky o vyčíslenie zostatku pôžičky, požiadavky na vrátenie preplatku, prípadne doklady

o splatení, ktoré neboli správne priradené pre chýbajúci alebo chybný variabilný symbol. Počas svojho fungovania bolo vybavených takmer 3000 ticketov. Jednalo sa o žiadosti a dopyty ohľadom výšky zostatku nesplateného dlhu, žiadosti o vrátenie preplatku, zasielanie dokladov preukazujúcich zrealizované úhrady, a tiež slúži aj na komunikáciu so spoločnosťou Slovenská konsolidačná, a. s. Táto forma komunikácie sa osvedčila ako rýchla a efektívna jednak vo vzťahu ku klientom, ktorí dostávajú odpovede zväčša v priebehu niekoľkých dní a jednak medzi zamestnancami Referátu a ekonomického odboru, ktorí si tickety môžu pridelovať a spracúvať podľa aktuálnej úlohy, ktorá z neho vyplýva.

Kancelárie Centra, vrátane Call centra boli v roku 2023 a v roku 2024 spolusúčinné pri kontrole aktuálnych adries dlžníkov z roku 2018 (všetkých - nedoplatky aj preplatky) a z roku 2019 (len nedoplatky) tak, aby bolo možné odoslať výzvy na aktuálne adresy a zvýšiť efektívnosť pri vymáhaní dlhu, resp. pri následnej odpovedi dlžníka zaslaním dokladov o úhrade a následnom správnom priradení platieb. Rovnako prebehla kontrola adries klientov z roku 2017, ktorým vznikol preplatok. Zároveň sa touto činnosťou zistil aj aktuálny počet zomrelých dlžníkov a následne boli Referátom vykonávané ďalšie kroky – zasielané súčinnosti na súd, prihlášky do dedičského konania resp. upustenie od vymáhania a iné.

S cieľom zjednodušiť klientom splácanie pôžičky, Centrum v roku 2023 doplnilo do Zmluvy o pôžičke QR kód. Nakoľko problémom Centra bola dlhodobo chybovosť v splácaní pôžičky na strane klientov, čo si následne vyžaduje personálne a technické kapacity potrebné na ručné dopárovanie nepripárovaných platieb, Centrum v spolupráci s Oddelením behaviorálnych a experimentálnych analýz Inštitútu finančnej politiky Ministerstva financií SR vypracovalo a distribuuje medzi klientov nové letáky, ktoré majú upriamiť pozornosť na nevyhnutnosť správneho a úplného vypisovania údajov potrebných na riadne priradenie platby

7.5. Aktuálny stav správy pohľadávok podľa výkazníctva Odboru ekonomiky, správy a personálnej agendy:

Zefektívnil a predovšetkým zrýchlil sa spôsob poskytovania informácií klientom o zostatku ich pôžičky, keď dovtedajšie písomné žiadosti o vyčíslenie zostatku vystriedala možnosť kontaktovať priamo Call centrum Centra, ktoré vie obratom poskytnúť informácie.

- Aktuálny stav priradených / nepriradených splátok:

Dlžníci splácajú svoje pohľadávky formou predpísaných pravidelných splátok poštovou poukážkou, bankovým prevodom, alebo kombináciou oboch spôsobov. Nasledujúca tabuľka dokumentuje stav priradených/nepriradených pohľadávok k 15.05.2024:

Tabuľka 9: Stav priradených/nepriradených pohľadávok k 15.05.2024

BV - Stav priradených / nepriradených splátok k 15.05.2024				
Rok	Priradené	Čiastka	Nepriradené	Čiastka
2017	5 870	288 024,14	15	460,00
2018	44 594	1 992 525,09	292	6 672,00
2019	96 014	4 030 455,42	812	128 844,29
2020	148 044	5 503 252,13	1 354	22 162,79
2021	167 257	5 388 473,84	4 820	90 165,85
2022	169 460	5 107 424,78	5 306	90 020,53
2023	138 290	2 500 766,70	9 444	159 858,91
2024	54 077	916 765,78	5 802	120 428,80
Spolu:	823 606	25 727 687,88	27 845	618 613,17

(zdroj: vlastné spracovanie)

Tabuľka zobrazuje počet priradených platieb dlžníkov bezhotovostným spôsobom, zvyšnú časť tvoria platby zasielané poštovými poukážkami. Z toho možno konštatovať, že veľká časť klientov hradí svoju pohľadávku bankovým prevodom. Počet nepriradených platieb narastá aj v aktuálnom roku 2024.

Od vládneho auditu 06/2022 do 05/2024 bolo Odborom ekonomiky, správy a personálnej agendy dohľadaných 183 918 platieb, ktoré sa týkajú rokov 2017-2021, t. j. rokov v ktorých bolo najviac chybných platieb.

Veci by prospelo, keby splátky klienta bez variabilného symbolu (rodné číslo), systém vygeneroval ako „chybnú platbu“ a odoslal späť platiteľovi platby = automatický systém vrátenia platieb. Tým by odpadlo manuálne vyhľadávanie splátok a ich priradenie ku klientovi.

- Aktuálny stav nedoplatkov / preplatiev:

Stav finančných prostriedkov, ktoré boli v priebehu rokov 2017-2024 vynaložené na oddĺženie fyzických osôb v zmysle zákona č. 7/2005 Z. z. bol ku dňu 15.05.2024 v celkovej výške 38 836

000 €, čo predstavuje 77 672 klientov v osobnom bankrote, pričom tento objem neustále narastá.

V rámci príjmov zo splátok dlžníkov bolo splatených 28 215 294,33 €, čo predstavuje 72,65 % vynaložených finančných prostriedkov a nesplatených 10 620 705,67 € (časť tvoria aj noví klienti, ktorí majú splatnosť svojej pohľadávky do 36 mesiacov od oddĺženia).

Nasledujúce tabuľky dokumentujú komplexný prehľad stavu nedoplatkov/preplatkov za obdobie 2017 – 2024

Tabuľka 10: Stav nedoplatkov 2017 - 2024 ku dňu 15.05.2024 (komplexný prehľad)

	Počet	Suma	Počet	Suma
Rok	K 16.06.2022		K 12.05.2024	
2017	2310	1 155 000,00 €	849	224 903,49 €
2018	11 197	5 598 500,00 €	3 008	1 283 695,00 €
2019	10 840	2 173 384,27 €	5 895	1 508 294,04 €
	K 31.12.2022			
2020	8 513	1 688 730,09 €	4 299	1 143 609,54 €
2021	8 681	2 745 350,83 €	7 125	1 236 306,70 €
2022	9 177	3 356 128,75 €	8 819	2 289 794,37 €

(zdroj: vlastné spracovanie)

Tabuľka 11: Stav vrátených preplatkov 2017 - 2024 ku dňu 15.05.2024 (komplexný prehľad)

	Vrátené v roku		Oddĺženie v roku	
Rok	Počet	Suma	Počet	suma
2017	0	- €	1 141	90 855,49 €
2018	8	244,00 €	482	52 988,88 €
2019	24	1 416,40 €	176	23 248,13 €
2020	75	2 627,00 €	61	6 368,02 €
2021	168	8 461,00 €	12	639,00 €
2022	147	18 891,60 €	0	- €
2023	1 153	102 879,64 €	0	- €
2024	297	39 549,88 €	0	- €

(zdroj: vlastné spracovanie)

Možno konštatovať, že prijaté opatrenia pri navýšení počtu zamestnancov (zamestnancov, ktorých pracovnoprávny vzťah je založený dohodou o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru) pre túto agendu nepriniesli až tak výraznejší efekt a stav v správe pohľadávok možno naďalej hodnotiť ako nepriaznivý. Po už prvom oboznámení sa s agendou nová riaditeľka Centra riešila situáciu prechodne ustanovením koordinátora správy pohľadávok medzi oboma útvarmi podieľajúcimi sa na tejto agende (Referát správy pohľadávok a Odbor ekonomiky, správy a personálnej agendy) a prijala 1 ďalšieho zamestnanca. Stav agendy si naďalej vyžaduje prijatie minimálne 1 zamestnanca a možno aj ďalšie organizačné opatrenia

7.6. Prevencia vo vzťahu ku klientom

Opatrenie: Zamerať sa na informačné aktivity týkajúce sa prevencie – jednak vo vzťahu k riešeniu situácie klientov, ale aj vo vzťahu k prevencii chybovosti, ktorá nastáva pri platení splátok vyplývajúcich zo Zmluvy o pôžičke a dohody o splátkach. Spolupráca s dlhovými poradňami, ktoré vznikli z iniciatívy Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

VYHODNOTENIE:

Centrum právnej pomoci a Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny už dňa 24.10.2022 podpísali Memorandum o spolupráci.

Na základe podpísaného Memoranda jednotlivé kancelárie CPP nadviazali spoluprácu s Bezplatnými dlhovými poradňami (ďalej len „BDP“). Zamestnanci CPP najčastejšie prezentujú zamestnancom bezplatných dlhových poradní celý proces oddlženia klienta a fungovanie po oddlžení. Spoločne s BDP organizujú prednášky pre terénnych sociálnych pracovníkov, zamestnancov verejnej správy a širokú verejnosť. Spolupráca sa odvíja aj na výmene skúseností a možností, kedy a za akých okolností odporúčať našich klientov do dlhových poradní a naopak. Vzájomná komunikácia prebieha podľa potreby a závažnosti riešenia potreby klienta osobne, telefonicky, e-mailom. Dnes je možné konštatovať, že vzájomná spolupráca prináša benefity pre všetkých zúčastnených, najmä však pre klienta.

V roku 2023 a začiatkom roka 2024 realizovalo Centrum v spolupráci s Inštitútom finančnej politiky Ministerstva financií SR projekt, cieľom ktorého bolo:

- zvýšiť počet klientov, ktorí začnú splácať 500 € pôžičku a budú ju splácať pravidelne každý mesiac a následne zvýšiť celkovú splatenú sumu,

- zvýšiť počet klientov, ktorí na splácanie využívajú bankový prevod oproti poštovému poukazu.

Pre účely projektu bola využitá vzorka klientov, ktorí boli oddlžení v období od septembra 2023 do novembra 2023. Do projektu boli zapojení klienti zo všetkých kancelárií, ktorým pri podpise zmluvy boli poskytnuté 2 druhy letákov, ktoré obsahovali rozdielny rozsah údajov o možnosti splácania 500 € pôžičky. Predmetom analýzy boli údaje o výške a spôsobe splácania pôžičky do konca tretieho mesiaca po mesiaci, v ktorom bol klient Centra oddlžený. Výstupom projektu boli nasledovné zistenia:

- z celkovej vzorky dlžníkov uskutočnilo do konca tretieho mesiaca po mesiaci, v ktorom boli dlžníci oddlžení, aspoň jednu platbu 91,7 % dlžníkov, pričom aspoň odporúčanú čiastku uhradilo 74,4 % dlžníkov,
- priemerná uhradená suma za 3 mesiace bola vo výške 56,5 €,
- platbu bankovým prevodom využilo aspoň raz 48,3 % dlžníkov, za všetky svoje platby ju využilo 40,9 % dlžníkov.

Spolupráca s BDP naďalej pokračuje. Kancelárie Centra na regionálnej úrovni spolupracujú so zamestnancami BDP, ktoré majú vedomosť o Centre, formách a možnostiach pomoci klientom.

7.7. Činnosť pokútnikov

Opatrenie: Pokračovať v aktivitách, ktorých cieľom je eliminovať ich činnosť. Potrebné je intenzívnejšie zvyšovanie informovanosti o Centre, mediálna kampaň a ďalšie nástroje.

VYHODNOTENIE:

V rokoch 2022, 2023 až máj 2024 využilo Centrum mix komunikačných nástrojov na informovanie o kľúčovej a nezastupiteľnej úlohe Centra v procese oddlženia, ako aj na informovanie o samotnom procese oddlženia. Tému oddlženia boli venované vystúpenia zástupcov Centra v reláciách RTVS a RTVS24 – Dámsky klub, Cez lupu, rozhovory v štúdiu, v reláciách TV Markíza – Teleráno a Televízne noviny, rozhovory v štúdiu TV TA3, rozhovor na TV JOJ24 a v reláciách Rádia Slovensko. Reportáže RTVS sa venovali téme „špekulantov“ poskytujúcim právnu pomoc v oblasti osobného bankrotu. Tému osobného bankrotu boli venované aj pravidelné príspevky na Facebooku a Instagrame. V roku 2023 Centrum zredizajnovalo printovú komunikáciu s klientami v agende osobného bankrotu. V spolupráci s Inštitútom finančnej politiky MF SR pripravilo behaviorálny experiment zameraný na zvýšenie

podielu klientov, ktorí splátky za 500 € pôžičku platia bankovým prevodom. Na túto komunikáciu využilo 2 druhy letákov s rozdielnym obsahom a grafickým stvárnením informácií.

V prevencii vo vzťahu k činnosti pokútníkov je významná spolupráca člena komisie SAK na ochranu spotrebiteľov právnych služieb, ktorý poskytuje právne rady a riešenia ad hoc problémov klientom Centra, ktoré vznikajú a sú dôsledkom ich komunikácie s pokútníkmi

7.8. Právna pomoc v ostatných oblastiach

Opatrenie: Centrum vnútorne vyhodnotí svoje aktuálne kapacity, zaťaženosť, trend vývoja svojej agendy a navrhne opatrenia s cieľom umožniť odborným zamestnancom venovať sa výraznejšie aj tzv. civilnej agende. V prípade potreby rozširovania personálnych kapacít bude Centrum hľadať možnosti zvýšenia personálnych kapacít v spolupráci s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky.

VYHODNOTENIE:

V rokoch 2022 až 2024 nedošlo zo strany zriaďovateľa Ministerstva spravodlivosti SR k navýšeniu systémových pracovných miest. Na základe dostupných štatistických údajov v kanceláriách prevládala naďalej agenda oddĺženia pred civilnou agendou (viď tabuľka T3 a T4). Je pravdou, že po období COVID 19 má civilná agenda mierne stúpajúcu tendenciu, ale administratívna záťaž súvisiaca s agendou oddĺženia je stále vysoká a právnikom Centra nezostáva dostatok priestoru na odbornejšiu činnosť, najmä zastupovanie klientov v súdnych konaniach.

V predchádzajúcom dvojročnom období bolo koncepčným zámerom Centra v oblasti rodinnej agendy v spolupráci s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej „MPSVR SR“) prehodnotiť podmienky právnej úpravy zastupovania dieťaťa v súdnych konaniach. Keďže uvedený zámer sa nepodarilo naplniť, je potrebné ho naďalej ponechať v koncepcii aj pre nadchádzajúce dvojročné obdobie.

7.9. Spolupráca so Slovenskou advokátskou komorou

Opatrenie: Spolupráca so Slovenskou advokátskou komorou. Centrum bude hľadať riešenia vo vzťahu k záujmu zo strany advokátov zastupovať prípady Centra. Znovuzavedenie zoznamu

advokátov, ktorí chcú prevziať prípady z Centra, ale aj hľadanie spôsobov, ako pre advokátov zatriktívniť spoluprácu s Centrom inak ako finančne.

VYHODNOTENIE:

Spolupráca so Slovenskou advokátskou komorou sa aktívne rozvíjala aj v uplynulých dvoch rokoch.

V rámci projektu „Posilnenie a dobudovanie kapacít v oblasti poskytovania právnej pomoci a prevencia eskalácie právnych problémov“ sa v mesiaci december 2023 uskutočnili v kancelárii Žilina a Prešov dve stretnutia – okrúhle stoly s advokátmi. V rámci okrúhlych stolov boli prediskutované možnosti nadviazania spolupráce s Centrom, ale aj najčastejšie problémy pri zastupovaní klientov.

Advokáti SAK sú dôležitou súčasťou systému poskytovania právnej pomoci a dobrá vzájomná spolupráca je pre klientov Centra dôležitá.

Je ale treba skonštatovať, čo potvrdila aj zástupkyňa SAK – členka Rady Centra, že doposiaľ sa nepodarilo nájsť najefektívnejšiu formu/model výberu advokátov pre právnu pomoc poskytovanú klientom Centra

7.10. Právna pomoc v tzv. cudzineckej agende a v súvislosti s vojnou na Ukrajine

Opatrenie: Centrum bude pokračovať v poskytovaní právnej pomoci a informácií ľuďom z Ukrajiny nachádzajúcim sa na Slovensku.

VYHODNOTENIE:

Centrum právnej pomoci realizovalo už od roku 2017 národný projekt s názvom „Posilnenie a dobudovanie kapacít v oblasti poskytovania právnej pomoci a prevencia eskalácie právnych problémov“. V nadväznosti na Uznesenie vlády SR č. 142/2022 zo dňa 26. 02. 2022 k návrhu na vyhlásenie mimoriadnej situácie v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie SR spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny, doplnilo Centrum do tohto národného projektu subaktivitu, ktorej cieľom bolo zabezpečenie právnej pomoci odídencom z Ukrajiny na celom území SR prostredníctvom kapacít Centra právnej pomoci. Centrum začalo túto subaktivitu realizovať v októbri 2022 a do jej realizácie bolo zapojených 57 zamestnancov

z kancelárií Centra. Metodické riadenie a koordináciu pracovníkov z kancelárií zabezpečoval novoprijatý metodik.

Za obdobie od októbra 2022 do decembra 2023 pracovníci z kancelárií zaregistrovali vo veľkokapacitných centrách (ďalej len „VKC“) na dočasné útočisko a poskytli právne rady v priestoroch jednotlivých kancelárií a konzultačných pracovísk viac ako 6 420 odídencom z Ukrajiny. Zamestnanci z kancelárií Bratislava, Banská Bystrica a Košice zorganizovali pre odídencom z Ukrajiny 4 stretnutia s názvom „Máte otázky?“, účelom ktorých bola prezentácia Centra a ponuka právnych služieb a pomoci odídencom z Ukrajiny.

Za obdobie od októbra 2022 do decembra 2023 zamestnanci kancelárií zrealizovali stretnutia a rozdistribuovali letáky v anglickom, ukrajinskom a ruskom jazyku do 320 organizácií, ktoré sa rovnako podieľali na poskytovaní pomoci odídencom z Ukrajiny. Ďalším dôležitým zdrojom informácií je webová stránka Centra, ktorá doposiaľ ponúka v ukrajinskom jazyku základné informácie v oblastiach, v ktorých ľudia z Ukrajiny potrebujú právnu pomoc a poradenstvo. Subaktivita bola ukončená v decembri 2023.

Opatrenie: Centrum nadviaže spoluprácu aj s Úradom Vysokého Komisára OSN pre utečencov, ktorý nanovo zriaďuje svoj úrad na Slovensku a s ďalšími medzinárodnými organizáciami, ktoré sa venujú agende ľudí na úteku. Cieľom bude spolupráca pri poskytovaní právnej pomoci tejto skupine ľudí, ako aj zvyšovanie kompetencií zamestnancov Centra v tejto oblasti.

VYHODNOTENIE:

V októbri 2022 podpísalo Centrum s Úradom Vysokého komisára OSN pre utečencov Memorandum o porozumení, obsahom ktorého bolo posilnenie partnerstva a spolupráce s cieľom zabezpečiť prístup ku kvalifikovanej a bezplatnej právnej pomoci utečencom, žiadateľom o azyl, osobám so štatútom dočasného útočiska, osobám bez štátnej príslušnosti a ľuďom, ktorým hrozí postavenie osoby bez štátnej príslušnosti. Dňa 22. marca 2023 UNHCR, Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov odovzdal Centru prostriedky technickej pomoci - dve osobné motorové vozidlá Dacia Duster, ktoré boli pridelené kanceláriám Centra v Komárne a v Humennom, mobilný telefón a notebook pre jedného zamestnanca kancelárie Centra a metodika aktivity, čo umožnilo kanceláriám Centra flexibilne asistovať ľuďom v útvaroch policajného zaistenia a žiadateľom o azyl a poskytovať pomoc osobám z Ukrajiny so štatútom dočasného útočiska. Na základe Memoranda o porozumení bola kancelária Trenčín

zapojená do spolupráce s UNHCR v oblasti bezplatného právneho poradenstva a pomoci odídencom z Ukrajiny v rámci Blue Dot mobilného tímu.

Opatrenie: Vo vzťahu k agende azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia bude Centrum intenzívnejšie spolupracovať s migračným úradom na zabezpečení dostupnej právnej pomoci v súlade s aktuálnou právnou úpravou a v prípade potreby navrhne aj legislatívne zmeny.

V oblasti zaistenia bude Centrum intenzívnejšie riešiť túto agendu, keďže ide o inštitút obmedzenia osobnej slobody jednotlivca a hľadať spôsoby zvyšovania kompetencie svojich zamestnancov v tejto oblasti spoluprácou s medzinárodnými a mimovládnymi organizáciami a právnymi expertmi v tejto oblasti.

VYHODNOTENIE:

V roku 2023 začalo Centrum spolupracovať s Agentúrou Európskej Únie pre azyl (EUAA), ktorej predmetom je zdieľanie skúseností a využívanie platformy databázy rozsudkov súdov jednotlivých členských štátov v azylovej agende pre férový a spravodlivý azylový proces. Táto databáza je dobrým zdrojom pri poskytovaní právnej pomoci žiadateľom o azyl a ľuďom v zaistení.

7.11. Spolupráca s tretími stranami

Opatrenie: Centrum bude pokračovať v organizácii prednášok, besied a informačných dní podľa požiadaviek spolupracujúcich subjektov (napr. domovy sociálnych služieb, krízové centrá, Zbor väzenskej a justičnej stráže) ako aj v spolupráci s Generálnym riaditeľstvom Zboru väzenskej a justičnej stráže.

Opatrenie: Centrum prehĺbi spoluprácu so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva, verejným ochrancom práv a komisárkami a s ďalšími mimovládnymi organizáciami a komunitami s cieľom účinnejšie informovať o dostupnosti právnej pomoci poskytovanej Centrom aj v rôznych špecifických oblastiach, ktoré sa týkajú rôznych komunit.

VYHODNOTENIE:

V mesiaci marec 2024 sa uskutočnilo stretnutie s verejným ochrancom práv. Došlo k dohode medzi verejným ochrancom práv a riaditeľkou CPP, že spolupráca sa bude naďalej aktívne rozvíjať a CPP zabezpečí pre verejného ochrancu práv podľa jeho požiadaviek primeraný počet brožúr o činnosti CPP.

Opatrenie: Centrum sprístupní materiály o Centre v jazykoch národnostných menšín, v jazykoch, ktorými hovoria najpočetnejšie skupiny cudzincov na Slovensku a tiež pre osoby slabozraké a nevidiace.

VYHODNOTENIE:

V roku 2022 Centrum pripravilo a rozdistribuovalo:

- 7050 ks plagátov a letákov vo formáte A3, A4, A5 v slovenčine a maďarčine, ktoré predstavovali Centrum a jeho služby,
- 40 200 ks letákov vo formáte A5 v ukrajinčine, ruštine a angličtine s podrobnými informáciami o oblastiach právnej pomoci pre odíedencov z Ukrajiny,
- 1 100 ks letákov v arabčine a slovenčine zameraných na pomoc žiadateľom o azyl.
- V roku 2023 Centrum pripravilo a rozdistribuovalo:
- 15 000 ks informačných materiálov vo veľkosti vizitiek v ukrajinčine, ktoré obsahovali QR kód, ktorý klientov presmeroval do prehľadného menu s odkazmi na všetky potrebné informácie,
- 3 600 ks informačných brožúr v arabčine, perzštine a angličtine pre ľudí v útvaroch policajného zaistenia v Medveďove a v Sečovciach.

Naopak, nepodarilo sa Centru vyriešiť tlač a distribúciu informačných bulletinov CPP pre osoby slabozraké a nevidiace. Je zámerom Centra na stretnutí s komisárkou pre osoby so zdravotným postihnutím upresniť požiadavku Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím a následne tieto, podľa finančných možností Centra a prípadne aj za pomoci MS SR, zrealizovať.

Opatrenie: Centrum sa tiež zameria na činnosti týkajúce sa presadzovania nediskriminácie a rovnosti žien a mužov, či už v agende poskytovania právnej pomoci alebo vo svojej vnútornej činnosti.

VYHODNOTENIE:

Centrum v júli 2022 absolvovalo tzv. rodový audit ako súčasť národného projektu „Rodová rovnosť na pracovisku“. Pre Centrum je aj naďalej dôležité uplatňovanie rovnosti žien a mužov na pracovisku vrátane dôrazu na zosúladenie pracovného a rodinného života zamestnancov

7.12. Personálne – technické zabezpečenie a zvyšovanie efektivity procesov

7.12.1. Rozširovanie kancelárií a konzultačných pracovísk Centra

Opatrenie: Hľadať možnosti ako rozširovať svoje konzultačné pracoviská a kancelárie. Centrum prehodnotí svoje rozpočtové možnosti a udržateľnosť s cieľom otvoriť aspoň jednu ďalšiu kanceláriu Centra, prípadne konzultačné pracoviská v oblastiach, ktoré sa doteraz nepodarilo pokryť.

VYHODNOTENIE:

V roku 2022 a ani v roku 2023 sa Centru nepodarilo otvoriť novú kanceláriu. Dopyt po právnej pomoci v ďalších regiónoch Slovenska bol vyriešený zriadením 4 konzultačných pracovísk kancelárie Centra mimo svojho sídla, a to v roku 2022 Partizánske (kancelária Žiar nad Hronom), Vranov nad Topľou (kancelária Humenné), v roku 2023 Žarnovica (kancelária Žiar nad Hronom) a najmladším konzultačným pracoviskom zriadeným k 15.04.2024 je Svit

(kancelária Liptovský Mikuláš). V máji 2024 sa konzultačné pracovisko Detva (kancelária Banská Bystrica) presídlilo do obce Hriňová.

7.13. Zvyšovanie kompetencií a odborných zručností zamestnancov Centra

Opatrenie: Organizovanie vzdelávania zamestnancov Centra sa momentálne deje najmä z prostriedkov národného projektu „Posilnenie a dobudovanie kapacít v oblasti poskytovania právnej pomoci a prevencia eskalácie právnych problémov“, ktorého dôležitou súčasťou je práve vzdelávanie interných kapacít.

VYHODNOTENIE:

V rámci národného projektu „Posilnenie a dobudovanie kapacít v oblasti poskytovania právnej pomoci a prevencia eskalácie právnych problémov“ Centrum zrealizovalo celkom 65 vzdelávacích aktivít (r. 2018 – 13 vzdelávaní, r. 2019 – 19 vzdelávaní, r. 2020 – 9 vzdelávaní, r. 2021 – 8 vzdelávaní, r. 2022 – 10 vzdelávaní, r. 2023 – 6 vzdelávaní).

Vzdelávaní sa zúčastnilo celkom 234 zamestnancov, 1 zamestnanec absolvoval priemerne 6 vzdelávaní. Z celkového počtu sa 22 vzdelávaní venovalo mäkkým zručnostiam a 43 vzdelávaní odborným témam.

Vzdelávacie aktivity boli určené pre všetkých zamestnancov kancelárií – asistentky, pracovníci 1. kontaktu, právnici. Odborných vzdelávaní sa okrem zamestnancov kancelárií zúčastňovali aj

zamestnanci ústredia. Vzdelávania sa realizovali buď prezenčnou alebo online formou. Za celé obdobie vzdelávacieho procesu Centrum využilo služby 29 externých lektorov a 6 interných zamestnancov. Na jednotlivé vzdelávacie aktivity boli využívané priestory vo vysúťážených zariadeniach - Penzión Liptovská Teplá, Penzión Ľadoveň Martin, b & c language school Košice, Hotel Tele Dom Košice), priestory Inštitútu vzdelávania MS SR v Omšeni, zasadacie priestory MS SR na Račianskej ulici a taktiež vlastné zasadacie priestory ústredia a jednotlivých kancelárií CPP.

- Vzdelávacie aktivity v roku 2022

Vzdelávanie zamestnancov Centra právnej pomoci bolo ešte začiatkom roku 2022 nepriaznivo ovplyvnené pandémiou COVID 19. Postupne ako sa začali uvoľňovať pandemické opatrenia, vzdelávacie aktivity boli plánované a realizované bez obmedzení a vo všetkých regiónoch Slovenska. Vzdelávacie aktivity pre zamestnancov v roku 2022 boli realizované v mesiacoch január – november.

V roku 2022 bolo zrealizovaných celkom 10 vzdelávacích aktivít, z toho 2 vzdelávania v téme mäkké zručnosti – Riešenie krízových situácií pri komunikácii s klientom – aktuálny stav vyplývajúci z pandémie Covid 19 a 8 odborných vzdelávaní v témach - Právne minimum pre pracovníkov 1. kontaktu, Antidiskriminačný zákon, Verejné dražby a Azyl a zaistenie. Všetky vzdelávania boli zrealizované prezenčnou formou. Vzdelávanie absolvovalo celkom 140 účastníkov.

- Vzdelávacie aktivity v roku 2023

Všetky vzdelávacie aktivity pre zamestnancov CPP boli v roku 2023 realizované v mesiacoch január – december. Celkom v roku 2023 bolo zrealizovaných 6 odborných vzdelávaní – Práca s registratúrou pre začiatníkov, Práca s registratúrou pre pokročilých, Osobný bankrot a Informačný systém CPP. V roku 2023 absolvovalo vzdelávanie celkom 327 účastníkov. V súvislosti s prechodom na informačný systém, Centrum v mesiaci december 2023 zorganizovalo špecifické vzdelávanie pre všetkých zamestnancov územných kancelárií a ústredia na tému Informačný systém CPP. Obsahovou náplňou školenia bolo základné predstavenie projektu IS CPP, všeobecné školenie k pracovným postupom v internom portáli a predstavenie externého portálu IS CPP pre klientov a zároveň pre externých spolupracovníkov (advokátov a mediátorov). Počas vzdelávania boli odprezentované aj praktické príklady k vytypovaným prípadom.

Z celkového počtu 6 boli 3 vzdelávania zorganizované online formou prostredníctvom platformy MS TEAMS a 3 vzdelávania prezenčnou formou.

- Plánované vzdelávacie aktivity na I. polrok 2024

V apríli 2024 bol vypracovaný a schválený plán vzdelávania CPP. Plán je zostavený zo vzdelávacích aktivít organizovaných Centrom právnej pomoci, Justičnou akadémiou SR a tretími subjektmi. Pri výbere tém sa u aktivít organizovaných Centrom vychádzalo z požiadaviek zamestnancov kancelárií. Dôraz sa kládol na skutočnosť, aby boli témy atraktívne tak pre pracovníkov 1. kontaktu, ako aj pre právnikov a zaviedli sa pilotné spoločné vzdelávania právnikov a pracovníkov 1.kontaktu. Centru sa podarilo obnoviť spoluprácu s Justičnou akadémiou SR v Pezinku, na základe ktorej právnicki Centra (doplnková skupina vzdelávania) dostali možnosť zúčastňovať sa na vzdelávacích aktivitách organizovaných Justičnou akadémiou SR v Pezinku, v Inštitúte vzdelávania MS SR v Omšeni alebo online formou. V 2. polroku plánujeme organizovať vzdelávacie aktivity aj v spolupráci s memorandovými partnermi.

Témami vzdelávania v 1. polroku 2024 organizovanými CPP spoločne pre právnikov a pracovníkov 1. kontaktu boli: „Rodinné právo a Cochemský model“ (máj 2024) a „Mäkké zručnosti“ (jún 2024).

Prostredníctvom Justičnej akadémie sa právnicki CPP majú možnosť zúčastniť celkom 26 vzdelávacích aktivít tak v odborných témach, ako aj v mäkkých zručnostiach.

7.14. Nový informačný systém Centra

Opatrenie: Dokončenie realizácie národného projektu „Informačný systém Centra právnej pomoci“, ktorého realizácia začala s výrazným časovým sklzom pre opakované verejné obstarávanie. Zabezpečenie personálnych kapacít a v spolupráci s dodávateľom nastavenie procesu tak, aby bolo možné začať s okamžitou realizáciou.

VYHODNOTENIE:

V januári 2020 bolo vyhlásené verejné obstarávanie (ďalej len „VO“) na dodanie diela – Informačný systém Centra právnej pomoci, zabezpečenie prevádzky a rozvoja diela (ďalej len „IS CPP“). V priebehu postupu VO sa zmenili okolnosti, za ktorých bolo VO vyhlásené, čo viedlo k jeho zrušeniu. Zmena okolností, za ktorých sa VO vyhlásilo, spočívala v potrebe vykonania opätovného stanovenia PHZ na základe zmeny opisu predmetu zákazky, ktorá

vyplývala z priebehu VO. Na základe ukončeného procesu overovania národného projektu zo strany Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (ďalej len „MIRRI“), že v realizácii národného projektu je možné pokračovať, pristúpilo Centrum k úprave Opisu predmetu zákazky a ďalších dokumentov potrebných k opätovnému vyhláseniu VO. Upravené dokumenty predložilo Centrum na nepovinnú ex ante kontrolu a dňa 29.07. 2021 vyhlásilo opakované VO na dodanie diela IS CPP, zabezpečenie prevádzky a rozvoja.

Po ukončení opakovaného VO začiatkom roka 2022 podpísalo Centrum s víťazným uchádzačom Zmluvu o dielo a od 15.07. 2022 začalo s realizáciou 1. etapy tvorby diela - analýza a dizajn riešenia, výstupom ktorej bola DNR a funkčný prototyp. Tak DNR ako aj funkčný prototyp boli schválené zo strany QA MIRRI a následne Centra. V roku 2023 Centrum realizovalo 2 etapy tvorby diela - 1. implementácia a testovanie a 2. nasadenie a postimplementačná podpora. V roku 2023 boli obe etapy zrealizované a dielo malo byť nasadené do prevádzky v pilotnej kancelárii Nitra. Rovnako koncom roka 2023 Centrum podpísalo s víťazným uchádzačom „Zmluvu o podpore prevádzky, údržbe a rozvoji informačného systému“. V roku 2024 Centrum identifikovalo obmedzenia pilotnej prevádzky, ktoré boli spôsobené o. i. aj nesúčinnosťou tretích strán. Na základe výsledkov Kontroly na mieste zo strany MIRRI (20.03.2024) Centrum prijalo opatrenia, na základe ktorých majú byť externé portály IS CPP pre klientov, advokátov a mediátorov nasadené do prevádzky do 30.06.2024 a interný portál má byť vo všetkých kanceláriách nasadený do prevádzky do 30.09.2024.

8. KONCEPCIA ČINNOSTI CENTRA NA OBDOBIE JÚL 2024 – JÚN 2026

Dňa 1. marca 2024 sa riaditeľkou Centra právnej pomoci stala emeritná sudkyňa JUDr. Anna Peťovská, PhD. Táto koncepcia preto zohľadňuje najmä vízie novej riaditeľky na témy a oblasti, v ktorých by sa Centrum malo v nasledujúcom období rozvíjať a opatrenia, ktoré bude potrebné realizovať v období od 1. júla 2024 do 30. júna 2026

8.1. Legislatívna zmena zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi

Vychádzajúc z účelu zákona o právnej pomoci, Centrum poskytuje právnu pomoc nízkopríjmovej skupine obyvateľov, ktorí sa v dôsledku materiálnej núdze ocitli v situácii, že si právnu pomoc na riešenie svojej právnej veci, a tým aj prístup k súdu a k spravodlivosti, nevedia zabezpečiť ináč.

Esenciálnou úlohou, pred ktorou bude CPP v najbližšom období stáť, je prijatie novely zákona č. 327/2005 Z. z. Plán legislatívnych úloh vlády SR na august 2024 ukladá úlohu č. 5 – „Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.“³

V ďalšom preto poukazujeme na najpodstatnejšie navrhované zmeny zákona, ktoré považujeme za zásadné z hľadiska poslania Centra, jeho pôsobnosti a zefektívnenia procesných postupov Centra tak ako vyplývajú z požiadaviek aplikačnej praxe:

- nová úprava posudzovania príjmov a výdavkov žiadateľa o právnu pomoc

Splnenie požiadavky materiálnej núdze je jednou z troch zákonných kumulatívnych podmienok nároku na právnu pomoc. V súčasnosti hranica materiálnej núdze, a to od účinnosti zákona č. 327/2005 Z. z., teda od 1. januára 2006, predstavuje sumu 1,4 resp. 1,6 násobku sumy životného minima (ďalej len „SŽM“), čo v prípade jednej samostatne žijúcej dospeléj osoby znamená, že jej príjem v období od 01.07.2023 do 30.06.2024 nepresahuje sumu 376,43 Eur mesačne (1,4 násobok životného minima). Výška životného minima je stanovená na základe zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime. Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a

---

³ Zdroj: [pluvsr_2024.pdf \(gov.sk\)](#)

rodiny Slovenskej republiky sa SŽM každoročne upravuje k 1. júlu bežného kalendárneho roka. Nastavený parameter nezohľadňuje súčasnú ekonomickú a sociálnu situáciu obyvateľstva SR a už samotným uplynutím času (18 rokov) je dávno prekonaný.

Navrhujeme preto upraviť - zvýšiť u nároku na právnu pomoc bez finančnej účasti hranicu z 1,4 násobku SŽM na 1,8 násobok SŽM, čo by v prítomnosti predstavovalo sumu 483,98 Eur (nárast t. č. o 107,55 Eur). V prípade právnej pomoci s finančnou účasťou, u ktorej klient presahuje dolnú hranicu 1,4 násobok, ale nepresahuje 1,6 násobok SŽM, navrhujeme upraviť - zvýšiť výšku na 1,8 - 2,1 násobok SŽM, (nárast t. č. o 134,44 Eur), tzn. od 483,98 Eur do 564,65 Eur.

Osoba s príjmom nad 2,1 násobok SŽM by už nemala nárok na právnu pomoc, naďalej by ale bola ponechaná možnosť priznať právnu pomoc z dôvodov hodných osobitného zreteľa a primeraných okolností žiadanej právnej pomoci (§ 6b ods. 2) maximálne do výšky 2,6 násobku sumy podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona. Zároveň dôvody aplikácie § 6b ods. 2 treba explicitne v zákone zadefinovať. Aktuálne sú podmienky posudzovania upravené len v IRA Centra (Usmernenie č. U/07/2021 k postupu pri priznávaní právnej pomoci z dôvodov primeraných okolnostiam žiadanej právnej pomoci), nie v zákone.

➤ skrátené rozhodnutie o priznaní nároku na právnu pomoc

V zákone navrhujeme zaviesť a zadefinovať náležitosti skráteného rozhodnutia v prípadoch, kedy Centrum v plnom rozsahu vyhovuje žiadosti o priznanie nároku na právnu pomoc.

Možnosť vydať skrátené pozitívne rozhodnutie, t. j. rozhodnutie bez meritórneho odôvodnenia skutkového a právneho stavu v dnes platnom znení zákona č. 327/2005 Z. z. chýba. I keď vydanie takéhoto rozhodnutia Správny poriadok ako procesná norma, podľa ktorej sa v konaní o žiadosti postupuje obsahuje (§ 47 ods. 1 veta prvá), aplikačná prax jednotlivých kancelárií sa líši.

Explicitná úprava skráteného rozhodnutia by tak odstránila nejednotnosť rozhodovacieho procesu a výrazne by prispela k jeho zefektívneniu.

Medzi ďalšie zásadné navrhované zmeny zaradujeme najmä:

- zaradenie právnikov CPP do cieľovej skupiny vzdelávania Justičnou akadémiou SR,

- doplnenie a aktualizovanie ustanovení k cudzineckej agende v súvislosti s právnou pomocou odídencom,
- zvýšenie poplatku za konzultáciu zo 4,5 eura na 5 eur a zavedenie povinnosti uhradiť poplatok aj pre osoby, ktoré žiadajú o právnú pomoc vo veci oddĺženia,
- vyprecizovanie úpravy odňatia právnej pomoci a možnosti vyúčtovania trov konania od oprávnenej osoby, účelom ktorého je najmä zamedzenie zneužívania inštitútu predbežného poskytnutia právnej pomoci,
- vykonať zmeny v konaní o oddĺžení za účelom zjednodušenia praxe v oblasti nakladania s pohľadávkami štátu, zvážiť nahradenie Dohody o splátkach Zmluvou o pôžičke, vyňať Centrum z povinnosti uplatňovať príslušenstvo pohľadávky a zverejňovanie tejto zmluvy v CRZ,
- skrátiť doterajšiu lehotu na vrátenie pôžičky z 36 mesiacov na dobu 24 mesiacov,
- prevedenie agendy vymáhania pohľadávok na Justičnú pokladnicu.

8.2. Zmeny vo vzdelávaní právnikov a ostatných zamestnancov Centra

Opatrenie: Celoživotné vzdelávanie ako nástroj k efektívnemu využívaniu odbornosti a poskytovaniu právnej pomoci prostredníctvom právnikov Centra.

Centrum zabezpečuje a poskytuje právnú pomoc oprávneným osobám, teda žiadateľom, ktorým bola právná pomoc priznaná, prostredníctvom advokátov SAK, prostredníctvom zamestnancov – právnikov Centra a tam, kde to povaha veci pripúšťa v konaní pred mediátorom.

V praxi najčastejšia je právná pomoc klientom poskytovaná advokátmi. Zameranie právnikov Centra skôr na administratívno-právnú agendu (napr. predbežné konzultácie, pomoc klientovi pri vyplňaní formulára žiadosti o právnú pomoc a pod.) s dôrazom na administratívnosť, vedie napokon aj k častej fluktuácii týchto zamestnancov Centra. Niektorí z nich, a právom, volajú po častejšej účasti a zastupovaní klienta pred súdom.

V neposlednom rade vízia rozvoja Centra v nasledujúcich dvoch rokoch bude preto smerovať k efektívnejšiemu využívaniu odbornosti a častejšiemu poskytovaniu právnej pomoci prostredníctvom právnikov Centra.

Zvyšovanie odborného kreditu právnikov Centra a aj samotnej našej inštitúcie, vedie cez ich zaradenie do kvalitného vzdelávacieho procesu, v prvom rade do vzdelávania organizovaného v rezorte spravodlivosti, ktorého sme inštitucionálnou súčasťou, Justičnou akadémiou SR.

Preto vytvorenie systému celoživotného vzdelávania právnikov Centra sa musí stať prioritou vzdelávania aj v CPP.

Ak doposiaľ bolo vzdelávanie zamestnancov, vrátane právnikov Centra, postavené prevažne na iných mimorezortných subjektoch (memorandoví partneri, mimovládne organizácie, občianske združenia a iné), ťažiskom sa v nasledujúcich dvoch rokoch stane vzdelávanie cestou Justičnej akadémie, prostredníctvom ňou určených lektorov ako súčasť postaveného plánu vzdelávania na príslušný kalendárny rok a legislatívnou zmenou zákona č. 327/2005 Z. z. a zákona č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii a o zmene doplnení niektorých zákonov, chceme docieľiť zaradenie právnikov Centra do cieľovej skupiny adresátov vzdelávania Justičnej akadémie popri napr. sudcoch, vyšších súdnych úradníkoch. Efektívna a kvalitná právna pomoc ide totiž ruka v ruke práve s procesom kvalitného vzdelávania.

Popritom Centrum ponechá i zaužívané vzdelávania, ktoré mu vedia zabezpečiť napr. memorandoví partneri, zvlášť pokiaľ ide o účasť na odborných prednáškach, konferenciách, či seminároch organizovaných na pôde právnických fakúlt. Ide o recipročný záväzok škôl v opozite možností ich študentov absolvovať stáž v územných kanceláriách a ústredí Centra a vykonávať výskum ako podklad pre vypracovanie svojich záverečných prác. Tejto spolupráci bude Centrum v nasledujúcom období venovať osobitnú pozornosť. Bezosporu neopomenuteľná je v tomto smere aj spolupráca s ďalšími partnermi, ako je napr. Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (ďalej len „Stredisko“), ktoré okrem bezplatne poskytovaného vzdelávania v oblasti ochrany a podpory ľudských práv a základných slobôd poskytuje vzdelávanie aj v tzv. antidiskriminačnej oblasti. Už úlohou, ktorú stredisko plní, t. j. ochrana a podpora ľudských práv a základných slobôd a zároveň poskytovanie bezplatnej právnej pomoci obetiam diskriminácie a prejavov intolerancie, je dané, ako majú tieto naše inštitúcie k sebe blízko. A preto je v záujme ďalšej spolupráce, osobitne v oblasti vzdelávania zamestnancov Centra v antidiskriminačnej oblasti, v ďalších dvoch rokoch venovať zvýšenú pozornosť vzdelávacím aktivitám podľa požiadaviek územných kancelárií, ktoré tlmočia právne problémy klientov Centra.

V uplynulom období Centrum samotné organizovalo pre svojich zamestnancov (prezenčne, online) vzdelávacie podujatia na základe požiadaviek jednotlivých územných kancelárií vyjadrujúcich aktuálne požiadavky jednotlivých agend.

Táto forma naďalej aj v období od 1. júla 2024 do 30. júna 2026 bude zachovaná s dôrazom na výber lektorov hlavne z radov renomovaných advokátov a aktívnych, ale aj emeritných sudcov,

v prípade mäkkých techník so zameraním na osobnostné typy a prácu s problémovými klientmi z radov odborníkov, psychológov.

V apríli 2024 spracovaný a schválený Plán vzdelávania na rok 2024 popri odborných témach zohľadňuje práve aj požiadavky zamestnancov na témy k mäkkým zručnostiam, ako napr. komunikácia s agresívnym klientom, riešenie konfliktných situácií, ako rozpoznať osobu s psychickými a neurotickými problémami a pod. Požiadavky zrkadlia situácie, s ktorými sa v ostatnom čase pri konzultáciách zamestnanci stretávajú zvlášť v konzultačných pracoviskách regiónov s vysokou mierou nezamestnanosti.

Každý zamestnanec Centra počnúc rokom 2024 bude mať vo svojej osobnej zložke založenú vzdelávaciu kartu, v ktorej sa budú evidovať všetky absolvované vzdelávacie aktivity. Úmyslom Centra je vytvoriť celoživotný systém rovnomerného zastúpenia všetkých zamestnancov na vzdelávaní. Zároveň vytvoriť k niektorým témam spoločné vzdelávanie pre právnikov a pracovníkov 1. kontaktu.

8.3. Obnovenie odborných stáží / letnej školy študentov právnických fakúlt

Centrum právnej pomoci plne si uvedomujúc potrebu prepojenia teoretickej prípravy študentov s praktickými skúsenosťami a vedomosťami, prepojenia právnej vedy a právnej praxe, už v minulosti na základe memoránd o spolupráci s právnickými fakultami pôsobiacimi na Slovensku ponúkalo svoju inštitúciu ako miesto pre absolvovanie odbornej stáže študentom týchto fakúlt.

Pandemické obdobie COVID 19 prinieslo so sebou o. i. utlmenie stáží študentov, keď medzičasom memorandá, s výnimkou dohody o spolupráci s Paneurópskou vysokou školou práva, stratili svoju platnosť.

Nová riaditeľka Centra preto po predchádzajúcich stretnutiach v máji 2024 uzavrela Memorandum o spolupráci s Právnickou fakultou UK (07.05.2024) a Právnickou fakultou UPJŠ (16.05.2024). So zvyšnými dvoma fakultami sa plánuje memorandum uzavrieť tak, aby obidvaja memorandoví partneri boli na absolvovanie stáží k začiatku akademického roka 2024/2025 pripravení.

Na základe podpísaných memoránd o spolupráci bude Centrum poskytovať študentom právnických fakúlt bezplatnú stáž v kanceláriách Centra pod vedením skúseného zamestnanca, čím sa študentom umožní spojiť teoretické vedomosti s praktickými skúsenosťami a oboznámiť ich s pôsobnosťou Centra vo všetkých jeho agendách. Je to jedinečná príležitosť sa na všetko

pýtať, zisťovať všetko o fungovaní a plnení úloh Centra. Cieľom stáže je pomôcť študentovi adaptovať sa na požiadavky trhu práce a získať odborné i praktické zručnosti.

Okrem praktických skúseností s administratívnou agendou, vybavovaním klientov v kanceláriách Centra ponúkame aj praktické skúsenosti z pôsobenia na ESLP, či v pracovných skupinách v Európskom parlamente. Kvalitné a komplexné zabezpečenie stáží pre študentov právnických fakúlt môže v budúcnosti Centru priniesť kvalitných zamestnancov. Pri počte 15 kancelárií primerane rozmiestnených v jednotlivých regiónoch Slovenska, máme za to, že stáž bude dostupná pre študentov všetkých spolupracujúcich právnických fakúlt na Slovensku.

Súčasťou memoránd o spolupráci je aj záväzok právnických fakúlt napr. umožňovať účasť zamestnancov Centra na odborných a vedeckých podujatiach organizovaných právnickými fakultami, možnosť spolupracovať na vedeckých projektoch a grantoch alebo umožňovať vedeckú a výskumnú činnosť doktorandom.

V tejto súvislosti Centrum dňa 6. júna 2024 zverejnilo prijaté Usmernenie č. U/03/2024 o podmienkach výkonu a organizačnom zabezpečení odborných študentských stáží/letnej školy v Centre právnej pomoci. Prílohou usmernenia je stážový profil, záväzná prihláška, dohoda o absolvovaní stáže s vyhlásením o mlčanlivosti, potvrdenie o absolvovaní stáže a certifikát o stáži, ktorý bude deklarovať dĺžku stáže a nadobudnuté vedomosti o činnosti Centra a bude tvoriť prílohu CV študenta.

8.4. Nový model spolupráce so Slovenskou advokátskou komorou

Spoluprácu so Slovenskou advokátskou komorou považujeme naďalej za dôležitú, nevyhnutnú a vzájomne prospešnú.

Novelou zákona o advokácii s účinnosťou od 1. januára 2013 zákonodarca ustanovil všetkým advokátom povinnosť prevziať zastupovanie, ak boli na zastupovanie ustanovení podľa osobitných predpisov, t. j. aj podľa zákona č. 327/2005 Z. z. Advokáti si v rámci svojho odborného zamerania môžu určiť zastupovanie v odbornej oblasti pre účely ustanovenia CPP.

Je možno uzavrieť, že doposiaľ sa nepodarilo nájsť najefektívnejší model spolupráce Centra a SAK. V súčasnosti sa zvažuje aj model zaradenia advokátskych koncipientov, ktorí by právnu pomoc klientom Centra poskytovali. Toto riešenie si ale vyžaduje zmenu zákona č. 583/2003 Z. z. o advokácii. Najst' najvhodnejší model zapojenia advokátov do právnej pomoci klientom Centra si dáva za cieľ pracovná skupina zložená zo zástupcov SAK a Centra, ktorá sa aktuálne v Centre konštituuje.

Slovenská advokátska komora v súvislosti s právnou pomocou Centru už dlhodobejšie navrhuje zmenu vyhlášky o odmenách advokátov (vo výške zodpovedajúcej účelu BPP). Tiež navrhuje opätovne zaviesť nárok o preddavok, zdôvodňujúc požiadavku neprimeranou dĺžkou rozhodnutí súdu o vyčíslení trov konania. Na zváženie dáva aj nárok na odmenu v osobitných prípadoch (pôvodne ust. § 140 ods. 2 O. s. p.).

8.5. Zmena Organizačného poriadku

Organizačný poriadok je dôležitým dokumentom upravujúcim základy činnosti, organizačnú štruktúru, organizačné usporiadanie a hlavné činnosti jednotlivých útvarov Centra, členenie na nižšie organizačné zložky a náplň ich činnosti. Obsahuje ďalej systém riadenia, stupne riadenia, rozdelenie úloh pre jednotlivé úrovne riadenia a vnútorný rozsah právomocí a zodpovedností.

Poslednou zmenou Organizačného poriadku bolo v roku 2023 zriadenie Referátu správy pohľadávok. Nová riaditeľka Centra po nástupe do funkcie sa podrobne oboznámila s aktuálnym znením organizačného poriadku a v mesiaci máj 2024 započala s pracovnými návštevami jednotlivých územných kancelárií. Tu sa oboznamuje nielen s organizáciou práce, ale zároveň mapuje či a do akej miery umiestnenie územných kancelárií s pričlenenými konzultačnými pracoviskami klientom garantuje zákonnú povinnosť zabezpečiť primeranú a rovnomerne prístupnú právnu pomoc. Zároveň sa vyhodnocuje personálne vybudovanie jednotlivých kancelárií z hľadiska skladby pracovných pozícií a ich počtu pri zohľadnení počtu klientov, pracovnej vyťaženia a osobitosti regiónov. Výsledok získaných poznatkov a ich následná analýza bude premietnutá do zmeny organizačného poriadku, ktorá sa zvažuje.

Zmena organizačného poriadku by sa mala dotknúť aj reorganizácie niektorých útvarov ústredia resp. ich podčlenenia pod iný riadiaci subjekt a zmeny by mali byť zrealizované do konca roka 2024.

8.6. Riešenie priestorových kapacít ústredia a kancelárií Centra

Problematika priestorových kapacít je v Centre stále aktuálna. V uplynulých dvoch rokoch došlo k presťahovaniu kancelárií Komárno, Bratislava, Trenčín a ústredia Centra.

V nevyhovujúcich priestoroch sídli aj kancelária Trnava, ktorá je umiestnená v priestoroch polyfunkčnej budovy na vrchnom poschodí bez výťahu. Zamestnanci kancelárie musia v prípade klientov s obmedzenou pohyblivosťou (aj na invalidných vozíkoch), ale napr. aj k matkám s kočíkom prísť osobne a vybaviť ich v malej vstupnej chodbe pri schodisku, čo je už aj s ohľadom na dôvernosť poskytovaných informácií, neprijateľné. Presťahovanie tejto

kancelárie vyvstáva ako aktuálna požiadavka, a to aj z hľadiska bezpečnosti zamestnancov, ešte v roku 2024.

V roku 2023 došlo k presťahovaniu kancelárie Bratislava spolu s ústredím Centra do budovy na Námestí slobody 12, v ktorej sídli na prvom a druhom poschodí aj Úrad pre správu zaisteného majetku. Priestory kancelárie Bratislava sú na prízemí (informačná kancelária, konzultačné miestnosti, kancelárie zamestnancov) a na treťom poschodí, kde v dvoch kanceláriách sedí päť zamestnancov, v spoločnej kancelárii sedí vedúca a zástupkyňa vedúcej kancelárie. Riešením by bolo presťahovanie ústredia Centra do iných priestorov, čo by umožnilo vhodnejšie rozloženie zamestnancov kancelárie Bratislava na jednom poschodí a oddelenie konzultačných priestorov pre klientov od kancelárií zamestnancov. Uvedené je podstatné aj z hľadiska bezpečnosti zamestnancov.

Centrum bude spolu so svojim zriaďovateľom Ministerstvom spravodlivosti SR preto hľadať možnosti presťahovania ústredia Centra do iných priestorov. Aktuálne rozloženie odborov Centra na dvoch poschodiach budovy (tretie a štvrté), keď vedúci zamestnanec sedí spoločne so zamestnancami útvaru v jednej kancelárii, nemožno považovať za vyhovujúce. V prípade navýšenia počtu zamestnancov ústredia v súvislosti s pripravovanými projektami (kapitola 9.7) za daného stavu by nebolo možné iné umiestnenie ako 3 zamestnanci v jednej kancelárii.

8.7. Realizácia projektov

Po ukončení realizácie projektu „Posilnenie a dobudovanie kapacít v oblasti poskytovania právnej pomoci a prevencia eskalácie právnych problémov“ a „Informačný systém Centra právnej pomoci“ v súčasnosti Centrum rozbieha aktivity v ďalších projektoch.

Za účelom spolupráce v rámci nadnárodného projektu „Podpora starostlivosti, opatrovníctva a integrácie maloletých bez sprievodu v Slovenskej republike v kontexte deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti“ bolo Centrum oslovené Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „Ústredie PSVaR“) s ponukou partnerstva v projekte medzi Centrom a Ústredím PSVaR. Aktuálne sa pripravuje podpis zmluvy o partnerstve. Partnermi projektu sú okrem Centra aj medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) a Centrum pre deti a rodinu. Plánovaný harmonogram ukončenia realizácie projektu je stanovený do decembra 2026. Elokácia finančných prostriedkov je vo výške 527.232 Eur. Hlavnou aktivitou projektu je poskytovanie právnej pomoci a poradenstva maloletým migrantom bez sprievodu prostredníctvom zamestnancov Centra od ich vstupu na územie Slovenskej republiky od začiatku azylového konania. S touto aktivitou je spojené aj ďalšie

odborné vzdelávanie zamestnancov, ktoré bude viesť k zvyšovaniu ich odborných kompetencií a jazykových znalostí. V súvislosti s pripravovanou legislatívnou zmenou sa očakáva zaradenie zastupovania agendy maloletých migrantov bez sprievodu do pôsobnosti Centra. Centrum rozbieha spoluprácu aj s Úradom splnomocnenca vlády pre rómske menšiny v rámci národného projektu „Rozvojové tímy 1“. Aktuálne sa pripravuje podpis Memoranda o spolupráci. Cieľom projektu je zlepšenie podmienok života marginalizovaných rómskych komunít v previazanosti s infraštruktúrnymi investíciami formou rozvoja bývania, vzdelávania, zlepšenia životnej úrovne a zamestnanosti v regiónoch v Banskobystrickom, Košickom a Prešovskom kraji a v sociálnej oblasti. Plánovaný harmonogram ukončenia realizácie projektu je stanovený na december 2026. Druhá etapa projektu počíta s realizáciou do roku 2029. Spolupráca Centra právnej pomoci pozostáva z:

- vyškolenia terénnych sociálnych pracovníkov v téme osobného bankrotu, aby vedeli pomôcť s vyplňaním tlačív, vysvetľovaním podmienok, sprevádzaním klientov na konzultácie do Centra a pod. Predpokladaný počet školení v rámci pilotného projektu – do 20 školení,
- bezplatnej právnej pomoci v civilnej agende,
- po ukončení pilotného projektu – predpoklad na spoluprácu aj v rámci 2. etapy projektu.

8.8. Prieskum spokojnosti zamestnancov

Za uplynulých 18 rokov fungovania Centra neboli za účelom zistenia pracovnej spokojnosti zamestnancov vykonané žiadne relevantné zisťovania, ktorých výsledky by sa dali použiť na zlepšenie pracovného prostredia, pracovného času, zamestnaneckých výhod či zefektívnenia pracovných postupov. V prípade, ak aj boli zisťované názory zamestnancov, tieto neboli spracované do jednotného materiálu, ktorý by bol podkladom pre zlepšenie fungovania Centra nielen vo vnútri, ale aj navonok.

Interný prieskum spokojnosti Centrum plánuje zrealizovať v druhom polroku 2025 s tým, že výsledky prieskumu sa zverejnia vo Výročnej správe za rok 2025. Cieľom prieskumu bude identifikovať nedostatky a nastaviť efektívne stratégie na zlepšenie spokojnosti a lojality zamestnancov a zefektívnenie pracovných postupov v ďalšom období.

Na príprave prieskumu sa bude podieľať pracovná skupina, ktorá bude zodpovedná za prípravu dotazníka, jeho členenie na konkrétne oblasti, výber a formulovanie vhodných otázok pre respondentov, zber údajov a následné vyhodnotenie. V súčasnej digitálnej dobe sa na zisťovanie

prieskumu použije voľne dostupný online dotazníkový formulár. Máme za to, že zamestnanci sa pri využití online formulára viac otvoria a nebudú mať obavy z odhalenia, ako je tomu pri papierovej forme.

8.9. Príprava 20. výročia vzniku CPP

Rok 2025 bude okrem iného rokom prípravy 20. výročia existencie Centra právnej pomoci.

Centrum bolo zriadené zákonom č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a vychádzalo z holandského modelu. Holandsko venuje problematike právnej pomoci i dnes veľa pozornosti a vynakladá na ňu veľké množstvo finančných prostriedkov.

Centrum právnej pomoci postupným dobudovávaním sa stalo inštitúciou, ktorá vykonáva činnosti zahŕňajúce tieto línie právnej pomoci:

- prevádzkuje web s informáciami a informačnými brožúrami,
- plní činnosť Call centra,
- poskytuje informácie a predbežné konzultácie, vrátane základnej právnej rady,
- vydáva rozhodnutia o priznaní právnej pomoci, rozhoduje o odmene za právne zastupovanie a uhrádza ju,
- má zákonnú možnosť poskytovať aj samotnú právnu pomoc.

Zistenie aktuálneho stavu poskytovania právnej pomoci v Holandsku, vzájomná výmena skúseností a prípadné načerpanie nových podnetov na rozvoj poskytovania právnej pomoci na Slovensku by mohlo byť témou pracovnej cesty zástupcov Centra v Holandsku v roku 2026.

Pri príležitosti 20. výročia vzniku Centra plánujeme v januári 2026 zorganizovať celoslovenskú konferenciu, ktorej príprave budeme venovať náležitú pozornosť v priebehu druhého polroka 2025. Jubileu bude predchádzať zvýšené mediálne pokrytie zamerané na profil, pôsobnosť a vízie rozvoja Centra.

8.10. Starostlivosť o duševné zdravie zamestnancov

S ohľadom na štatistické údaje uvádzané v kapitole 6 môžeme konštatovať, že na základe dopytu po právnej pomoci, počte podaných žiadostí a následných rozhodovacích procesov o nároku na poskytnutie právnej pomoci, je pracovná záťaž zamestnancov jedným z faktorov, ktorá môže ovplyvňovať ich duševné zdravie. Pravidelné konzultácie s klientmi, z ktorých

mnohí, i so zreteľom na situáciu, v ktorej sa ocitli a s ktorou sa na Centrum obracajú, vystupujú agresívnejšie, toto všetko vytvára zvýšený tlak na zamestnancov Centra. Je žiadúce, aby zamestnanci Centra v primeranej miere participovali na činnosti Centra, aby napomáhali plniť jeho poslanie a ciele uplatnením svojich nápadov, odbornosti a úsilia o riešenie problémov a spoločných rozhodnutí. Centrum z týchto dôvodov v rámci spolupráce s Ligou za duševné zdravie bude naďalej prostredníctvom odborne zameraných vzdelávaní podporovať a zlepšovať duševné zdravie zamestnancov.

Na duševné zdravie bezosporu má vplyv aj stres z pracovného zlyhania, zvlášť u nových zamestnancov. Uvedomujúc si tento faktor Centrum prijalo rozhodnutie vypracovať kvalitný adaptačný proces nového zamestnanca, bez ohľadu, či ide o zamestnanca kancelárie Centra alebo ústredia. Obsah adaptačného procesu bude zohľadňovať pracovnú pozíciu, na ktorú bol zamestnanec prijatý a rovnako aj stupeň pripravenosti (tzn. dĺžku požadovanej praxe) na určenú prácu. Zamestnanci, ktorí sú bez prípravy „hodení do vody“ a ich adaptácia prebieha len na úkor práce iného zamestnanca, ktorému bol pridelený, môže v nových zamestnancoch vyvolávať pocit frustrácie a obavy pýtať sa.

Keďže jednotlivé zložky adaptačného procesu sa vzájomne prelínajú a ovplyvňujú, pokiaľ nie sú dobre prepojené a zvládnuté, môže to mať za následok nedostatočné a nesprávne osvojenie si pracovných postupov. Prijatie IRA o adaptačnom procese nového zamestnanca plánujeme najneskôr v prvej polovici roku 2025.

8.11. Zefektívnenie správy pohľadávok

Opatrenie: Využitie nového informačného systému IS CPP pre oblasť správy a vymáhania pohľadávok ako prostriedok pre zefektívnenie procesov a zvýšenie vymožitelnosti pôžičky poskytnutej dlžníkovi na úhradu paušálnej odmeny správcu v konaní o oddĺžení.

Nový informačný systém CPP v oblasti správy a vymáhania pohľadávok bude znamenať zefektívnenie procesov, ale aj zvýšenie vymožitelnosti pôžičky poskytnutej dlžníkovi na úhradu paušálnej odmeny správcu v konaní o oddĺžení. Obrovským prínosom je napojenie na RFO, čo prinesie aktuálne údaje v reálnom čase o osobách klientov. Systém je navrhovaný tak, aby ešte pred splatnosťou boli zaslané klientom oznámenia o splácaní, z ktorých bude zrejmá výška nesplateného zostatku dlhu, dokedy má dlh splatiť a pripomenutie uvádzania správneho VS z dôvodu automatického pripárovania platieb, čo by malo prispieť k zvýšeniu platobnej disciplíny klientov. Tiež si dlžník v rámci externého portálu bude sám vedieť odkontrolovať aktuálny zostatok bez nutnosti ďalšej aktivity zo strany zamestnancov Centra.

Po márnom uplynutí lehoty splatnosti IS CPP automaticky zašle dlžníkovi výzvu na úhradu nedoplatku na aktuálnu adresu a do 30 dní automaticky zaeviduje osobu dlžníka v Centrálnom registri splatných pohľadávok štátu, ktorý bude automaticky aj pravidelne aktualizovať. Prínosom je aj v reálnom čase poskytnutá informácia o úmrtí dlžníka, čím sa zefektívni proces prihlasovania do prebiehajúcich dedičských konaní.

Do spustenia IS CPP do produkčnej prevádzky bude treba pokračovať v správe pohľadávok chronologicky, podľa dátumu poskytnutia preddavku tak, aby do mesiaca december 2024 boli zaslané výzvy na úhradu nedoplatku všetkým dlžníkom s preddavkom poskytnutým v roku 2019 a súčasne boli kontaktované osoby, ktorým vznikol preplatok a ktoré boli oddlžené v roku 2018 a tiež opakovane aj osoby s preplatkom oddlžené v roku 2017, ktoré na oznámenia zaslané v priebehu roku 2023 nereagovali.

Do budúcnosti bude potrebné zabezpečiť čo najvyššiu kvalitu údajov nastavením v CES-e procesu automatického vracania nepripárovaných platieb na účty, z ktorých bola platba zrealizovaná v CES-e. Do času nastavenia procesu plne automaticky, zväžiť aj manuálne vracanie platieb, ktoré neboli v súlade so zmluvou o pôžičke zrealizované riadne (chýbajúci VS). Vrátenie takejto platby na účet, z ktorého bola platba zrealizovaná, je jedinou garanciou vyššej kvality údajov, než práce a finančne nákladnejšie (zamestnanci, ktorých pracovnoprávny vzťah je založený dohodou o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru) manuálne párovanie a dohľadávanie správnej osoby dlžníka.

V danom období je dôležité využiť všetky kroky smerujúce k tomu, aby agendu správy pohľadávok v budúcnosti mohla prevziať Justičná pokladnica a za tým účelom venovať maximálne úsilie na dosiahnutie čo najlepšej kvality údajov v CES-e. Stav 100% pravdivosti údajov o zostatku pôžičky by Centrum vedelo dosiahnuť kombináciou 2 faktorov: automatickým/manuálnym vracaním nepripárovaných platieb realizovaných cez internet banking a úplným upustením od využívania platieb poštovými poukážkami. Zavedením týchto krokov by Centrum v budúcnosti v určitom bode bolo schopné presunúť celú agendu vymáhania pohľadávok na Justičnú pokladnicu so zostatkami celkovej kvality.

9. ZÁVER

Centrum právnej pomoci je jedinečnou inštitúciou na Slovensku i v našom európskom regióne. Potenciál tejto inštitúcie v podmienkach Slovenskej republiky ešte stále nie je dostatočne využitý. Preto sa Centrum v nasledujúcom období zameria na rad opatrení (interných aj externých), ktorých cieľom bude lepšie využitie potenciálu Centra, efektívnejšie vnútorné procesy, modernejšie využitie informačných technológií pre lepšie obsluhu klientov a zvýšenie poznateľnosti Centra.

Pre Centrum bude kľúčové aj zlepšenie dostupnosti právnej pomoci na základe príjmovej hranice, a to osobitne v aktuálnej situácii inflácie a neistých ekonomických vyhliadok časti spoločnosti. Dostupná spravodlivosť a kvalitná právna pomoc sú priority, napĺňanie ktorých je trvalým záujmom Centra a opatrenia navrhované touto koncepciou na nasledujúce dva roky veríme, že ich pomôžu dosiahnuť.

10. ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV

Tabuľka 1: Vybavenosť cudzineckej agendy

Tabuľka 2: Prehľad kancelárií a konzultačných pracovísk

Graf 1: Dopyt po právnej pomoci - štatistické údaje

Tabuľka 3: Vybavení klienti - všeobecná agenda

Tabuľka 4: Vybavení klienti - osobný bankrot

Tabuľka 5: Prehľad prijatých žiadostí

Tabuľka 6: Prehľad prijatých žiadostí a vydaných rozhodnutí v civilnej agende

Tabuľka 7: Prehľad prijatých žiadostí a vydaných rozhodnutí v agende oddĺženia

Tabuľka 8: Prehľad pridelených systémových miest

Tabuľka 9: Stav priradených/nepriradených pohľadávok k 15.05.2024

Tabuľka 10: Stav nedoplatkov 2017 - 2024 ku dňu 15.05.2024 (komplexný prehľad)

Tabuľka 11: Stav vrátených preplatkov 2017 - 2024 ku dňu 15.05.2024 (komplexný prehľad)

11. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE ORGANIZÁCIE

Názov: Centrum právnej pomoci

Sídlo: Bratislava, Námestie slobody 12

Rezort/zriaďovateľ: Ministerstvo spravodlivosti SR

Riaditeľka Centra: JUDr. Anna Peťovská, PhD.

Forma hospodárenia: Rozpočtová organizácia

IČO: 307 988 41

DIČ: 2022122641

Kontakty:

- telefón: 0650 105 100
- email: info@centrumpravnejpomoci.sk
- webové sídlo: www.centrumpravnejpomoci.sk
- Facebook: <https://www.facebook.com/centrumpravnejpomoci.sk/>